

دلیتره کانمان تهنگیان به دورن من لهه لجنیروه

پۆله قاره مانه کافه عیراقه سهردایه فته فزاینه ده به لیتنه

مههران سهردایه وه ره شوشتیکه ترمان برف ده یگرین

خۆی که بتوانم مههران بگرتهوه .. بهلام با دوژمن بزانت که سوپای جوامیری عیراق هه رگیز له مههران نایه ده ره وه تاوه کو نم فاو بهجن نه هیتلن یا بۆ راکرتنی شهڕ ملکه جباری نهوینن پشت بهخو له پۆزانسی نایینه ده ده جهنگه وه رانمان زهبری تری نهوتو ستمی لینه وه شوشتین که بهتهواوی ده بتاسین .

دوژمن که بهردهوام له مهیدانی شهردا بهزومو نه فرۆکه کانی خۆی راکرتیان هه به له ئاسماندا له بهردم فرۆکه کانماندا نه که شتر به جهنگه یه کانی له بهردم نه کشتی به جهنگه یه کانماندا نه توپ و تانک و کره سه

چهنگه یه کانی له بهردم کره سه ی جهنگه یه کانی له بهردم سوپای جوامیری عیراق هه رگیز له مههران نایه ده ره وه تاوه کو نم فاو بهجن نه هیتلن یا بۆ راکرتنی شهڕ ملکه جباری نهوینن پشت بهخو له پۆزانسی نایینه ده ده جهنگه وه رانمان زهبری تری نهوتو ستمی لینه وه شوشتین که بهتهواوی ده بتاسین .

دوژمن که بهردهوام له مهیدانی شهردا بهزومو نه فرۆکه کانی خۆی راکرتیان هه به له ئاسماندا له بهردم فرۆکه کانماندا نه که شتر به جهنگه یه کانی له بهردم نه کشتی به جهنگه یه کانماندا نه توپ و تانک و کره سه

پۆله جهنگه وه نازاگانی فهبلهقی چوارم دواي نهوه یه له ناوچه یه فهنگه وه شهراهی و زویندات دهرسی دوژمنان دادا و رویتوکی ستراتیجی گهوره یان دهست بهسهره گرت برا دلیره کانمان له فهبلهقی پینجهم بهسهره پیرۆزی لیکردنیان نهوستان بهلکو مهردانه هه نیان کوتایه سه سهنگه کانی دوژمن وه له شهڕی که سخته ده توانیان چیاي گردهمه ندو کو دوگرده کو له دهستی بیسی دوژمن نازاد بکن .

مهروه ها توانیان ناوچه یه سکی ستراتیجی وه که شیوی حاجی ئومهران و رایات بکیرنه وه باوهشی پاکسی نیشتمان و چاریکی تر نالای گهشاهوی عیراق له سه ره لوکه یی بهزی ئه م چیا یانه به شه کاره یی هه لکه نه وه به دوژمنی به لیتنه که سوپای نازا و جوامیری عیراق توانایه کی نهوتو مهنی هه به که هه رگیز له بن نایه ت .

نه وه نده به سه ره ئه م سه ره که وه تانه ده ده تته یه که هور داسانی مه زنیان به سه ری تا جهنگه وه نازاگانی

مهروه ها توانیان ناوچه یه سکی ستراتیجی وه که شیوی حاجی ئومهران و رایات بکیرنه وه باوهشی پاکسی نیشتمان و چاریکی تر نالای گهشاهوی عیراق له سه ره لوکه یی بهزی ئه م چیا یانه به شه کاره یی هه لکه نه وه به دوژمنی به لیتنه که سوپای نازا و جوامیری عیراق توانایه کی نهوتو مهنی هه به که هه رگیز له بن نایه ت .

نه وه نده به سه ره ئه م سه ره که وه تانه ده ده تته یه که هور داسانی مه زنیان به سه ری تا جهنگه وه نازاگانی

سهره کی فهردمانده پینشوازی سهره کی لیژ نه ی ده وه ته سی په یوه نه دیسی ئابووری دهره وه ی سوقیه ت ده کا

به ریز سهره کی فهردمانده صدام حسین پینشوازی فسطین کاتوشی سهره کی لیژ نه ی ده وه ته سی په یوه نه دیسی ئابووری دهره وه سهره کی لایه نی سوقیه ت له لیژ نه ی هه میشه یی عیراق سوقیه ت بۆ هاوکاری ئابووری و زانستی و بازرگانی و وه فده کی له کملی دا بوو کو درو له چاوی که وه ته که ده به ریز ته یاسین رمضان ئه ندامی نهنجومه نی سه ره کردایه تی شویش جیگری به کمی سه ره وه وه زبیرانو فیریقی به کمی روکمن عبدالجبار ششل و زبیری ده ولت به سو کاروباری سه ربازی و سکرتری سه ره وه کوژارو بالوئیزی سوقیه ت له به غدا ئاساده بوون .

وتسی هاوکاری

سلاو له گردهمه ندی سه ره به زروه بۆ قاره مانه کانمان له مههران

ههفته ی رابوردو له روژی ۱۹۸۶/۰/۱۴ له داستانیکی نه مری فارماناندا که میژووی عیراق له باکترین لایه ره یه دا بۆ جوامیری فهبلهقی پینجهمی پالمونی تومارد بۆ ئه سو سه ره که وه ته مه زنو ئه وه ده سکمه ته تر که سه ربازی یه یه ده ستیان هیتنا که هه تا هه تا به مایه ی شانازی پیوه کردنی سوپای عیراقمان دهین له وه جهنگه پیرۆزی که یه یه یه برتری له تملرو خالو چاره نووس ده کا

لوکه یی بهزی شاخی گردهمه ند بوو که قاره مانانی فهبلهقی پینجهم له جهنگه داگیر کره ئیرانیه کانمان دهره نیانو به هه مو سه ره بهزی یه که وه نالای پیرۆزی عیراقیان له سه ره هه لکردو پینشانیان دا که نهمه به لکه یه کی دیارو ئاشکرابه که عیراقیه کان چ توانایه کی گهروه مه زنیان هه به .

قاره مانه کانمان نله هه ر گردهمه ندیان نازاد کرد بهلکو له تملی دا چیاي کو دو گردو کوششیان رزگار کردو بهمه به تهواوی شیوی رایستو حاجی ئومه رانیان که وه تر دهره ستو دو بستی خالی ئه مو ناوچه یان له دوژمن پاکردوه .

نازاد کردنی ئه م لوکه چیا بهرزانه ئه مو راستی به ده خاته بهرچا که عیراق بهردهوام له پینشکو ترو گه شه سه نندن دایه و تا دئ زبانه به هیتزو پینشکو تو ترو دهین و تا حاکمه کانی تاران له سه ره جهنگ سووربوو دریزه به جهنگه بدن عیراقیه کان زیاتی جوامیرترو نه بهرد تر دهین

گشانه وه ی عیراق له حوزه برانی سالی ۱۹۸۲ دا بۆ سه ره سووری ده ولته ی خۆی بۆ دیزگرتنی رای گشتی جیباو له بهر دۆخوباری ناوچه که بوو و بۆ ئه وه ی دهره فته یه ی بۆ حاکمه کانی ئیران که چاو به هه لو یستی خۆیاندا بهخشینه مو سه ره یی بهرزوه ندی گه لانی خۆیان بکا که تا بیستتا چ زیانیکی گهوره یان پین ته یشتوه

بهلام دواي نه وه ی بۆ هه موو جیهان ئه مو راستیانه دهره کو ت که جاره ها جار عیراق سه بهارت به مۆرکی شه رانی حاکمه کانی ئیران نیشانی ده دادو بهتابه تی دواي شه ره کانی فاو ئیتره برانه ل ۱۱

سهردن کردنی په یوه نه دیسی هاوکاری بتوان عیراقو سوقیه ت .

ناوایی دهنگه یه سی نوکتی سوقیه تی ستایش ئه وه هاوکاری به بازرگانی و ئابووری و زانستی ته کنیکی سه یی کرد که له توان هه ر دوو ولای عیراقو سوقیه ت دا هه به وه له سه به کردی که به زه ندی شانزم کۆبوو ئه وه لیژنه ی هاوهشی عیراقو سوقیه ت له به غدا و توبه سی ده ری خت که عیراقو سوقیه ت سالا ئیکی زۆره به یوه ندی به سوودو به که لکیان له روی ئابووری و چالاک زانستی و بازرگانی و روژنیه یی وه به یه که وه به ستوه و ئه م کاره خزمه تی هاوکاری و بهرزوه ندی هه ر دوو ولت ده کا .

شه خسیه ته فه له ستینی به کان ریز له مه رجه کانی عیراق بۆ کشان وه له مه هران ده نین

چه ند شه خسه یه تیکی سیاسی و فیکری و نیگاری فه له ستینی ستایش ئه وه مه رجه یان کرد که سه ره کردایه تی عیراق دواي داگیر کردنی شاری مه هرانی ئیران بۆ بهر بابوونی ناشته له ناوچه یی که نداوی عه ره دا دایاره .

له په یوه ندی پیوه کردنیکی فه له ستیندا کردی ئه وه ته له فزنی به وه که په با فیزی شه خسیه تانه وتیان مه رجه روژنامه ی «الثوره» له نیقۆسیا له گه ل ئه م شه مه هران مه نتیقین و له گه ل خیمه فه له ستینی یانه ی به ره ته کانی یاسای ده وه لمان به ری روژناوای داگیر کراوی دا ده کونجین .

سه ره نه که وتنی هه ولدانیکی لیبی

روژنامه ی (اهرام) بیری که له قاهره رایگه باند که میسر نه به یشت ئه وه هه له ی لیبیا سه ره بگری که بۆ فرامی ندنی فرۆکه یه کی جهنگی میسرری ته رزی ئیف ۱۶ دایوی به وه یی که به رتیل به فرۆکه وانه که بدا بۆ ئه وه ی فرۆکه که له بکنه یه کی سه ره بازی لیبیای له طبرق

دژیی ئیران فه رزی بۆ سهره کی ستوومی ده وه له تان بۆ په ره بیدانی کشتو کال

الایفاد به ریز ادریس الجزاری رایگه باند که ئیران ۲۰ ملیون دۆلار به سووقه قه رزداره و نایه وئ به شداری خۆی له سووقه دا بدا له م باره یه وه ریزی له عیراق ناو وتی عیراق هه میشه ناماده یی به شداری خۆی له سووقه دا بپشککش بکا .

ئیران زیانیکی زۆری له مه هران لئ که وت ریک خراوی موجهیدی خمتی به ره هل سترکاری

دژیی ئیران وتی چونه ناوشاری مه هران و ده ست به سه راگرتنی له لاین هیتزه چه کاره کانی عیراقه وه زیانیکی زۆری به هیتزه کانی ئیران گه باند

تمه ش له و ژماره زۆره کوژارو بریندارو به دبل گیرا

وانه دا دهره که وئ که ئیران داویه تی

تمه ش له و ژماره زۆره کوژارو بریندارو به دبل گیرا

وانه دا دهره که وئ که ئیران داویه تی

فهرمانده ی فه بلهقی دووم

ده توانین شاری تریش بگرین

مه هران و ریگای ده هله ران به ته واوی به ده ستمانه وه یه

ئه م ئه ره کی لئ داوا بکا .

فهریق روکن ضیاء توفیق ابراهیم فهردمانده ی فه بلهقی دووم وتی ، هیتزه قاره مانه کانی په رموک له و په ری ناماده یی دان و ده توان بچنه ناو هه ر شاریکی ته ری ئیرانه وه که سه ره کردایه تی

ههروه ها وتی داگیر کردنی شاری مه هران دوا کساری هیتزه کانی په رموک نابوو بهلکو دوژمن سه رسام ده کا به داگیر کردنی ئه م شارو ئه و

پیشانی دوژمنی بدا که روژانی عیراقو کشتانی مهردانه یان تاج راده به که .

فهرمانده ی فه بلهقی دووم

ده توانین شاری تریش بگرین

مه هران و ریگای ده هله ران به ته واوی به ده ستمانه وه یه

ئه م ئه ره کی لئ داوا بکا .

فهریق روکن ضیاء توفیق ابراهیم فهردمانده ی فه بلهقی دووم وتی ، هیتزه قاره مانه کانی په رموک له و په ری ناماده یی دان و ده توان بچنه ناو هه ر شاریکی ته ری ئیرانه وه که سه ره کردایه تی

پیشانی دوژمنی بدا که روژانی عیراقو کشتانی مهردانه یان تاج راده به که .

له نوښهري « ھاوکاری » :

ليوا روکن لېبري نه يله قې پيښه م بر لھاوکاری ته ووتی

لېبري نه په پوښي ټيران هميشه خوی لي مېلاس داوه .
● همروهېا دمبارې پادې ووره بسه
دزی چنه تاوهری عیراقی وتی :
نم هیرشه تازه به هیزو بازووی چنه تاوهری
عیراقی دهرخت له پرووی باوهری ته وواوی بسه
مهسه لهی بهرگری کردن له خاکی عیراقی خوښه -
ویستو پاک کردنه ووی نم خاکه له دست گومراکالی
ټیران ..
همروهېا توانای چنه تاوهری عیراقی دهرخت
له پرووی کوشتاره وه که هموو باشماوه بهکی دوژمنی
پامالی و سووربوونی نم گله ی پاکه باند له تزار-
کردنی گیانی سرکه وتنداو هله به ته موژده ی نم

داستانی نمجاری عیراقیه کان ، بریتی اوژ
له گه پانه ووی - گرده مند بؤ باوه شمسی شمیرینی
نیشتمان ، له ووی ، له سهر لووتکه و بزی بلند ،
دووباره چیرۆکی خوښه خت کردنی گه ووره تومار کرا ،
که هموو مانابه کی فوربانی دانی تپدا گه شایه وه ..
له فله قې پيښه مدا ،
بهراژ لېوا روکن طالع خلیل رحیم النوری
پاښه قې پيښه م وپاس نم داستانه
تازه به ی بؤ گردین و وتی :

گرده مند ولووتکه کافی تر برونی گورپتانی دوسمن

سهرکوتنهش دبه خشینه سهره کی خوښه ویست
صدام حسین .
● بیس نه ووی بهرپزی چنی پلین ، دست
نیسانی نه ووی کرد که پیوسته به شپوه به کی تابه تی
دووری گمل کورد له داستانی گرده مندو هموو نم
سهرکوتنه دباریکری ، نممش پادې وه فساو
دلسوزی گمل کورد نه نویتي له تومار کردن سهرکه
وتنو بهرگری له عیراقه نازیزه .

تپدا بوو ..
نم هیرشه تازه دا ، توانیمان ، دوژمن پاونیتین
، جکه له بهجن هیتنتی کملو به لیکي به کچار که
له وایاندا به جتواو به بدل گرتنی ژماره به کی زور له
دوژمن ..
پن گومان ، دوژمنی په گز بهرست ، هه وتی دا
په لمان پتینی ، نمیش به ناردنی کومه لیکي تر له
پاسدانی خوی ، نمایش هیجان نه دووبه ووه جکه
له پروپه ووی شکستی ..
● همروهېا به پزی وتی :
نم هیرتانه له پرووی ستراتیجه وه گه لیک
گریکن ، گرده مند بهرزی ده گانه - ۲۵۱ - مه ترو
کرده گو - ۲۴۳۵ - مه ترو گوژده ده گانه ۲۹۵۹ مه ترو
ده تونج زالین به سهر هولیر - صلاح الدین - حاجی
نومهران سره واندوز - جکه له ووی کله ریگی
ستراتیجه ده وتی به ووه باه خی دباری خوی هه به ..

ناظم دلېند لقی هولیر

هولیر شماری دتیرینو قه لای بهرز و
شکوه مندو دهشتایی به پیتو هه وای سلازگارو
کاریزو شینایی و عه مباره گه نو و جوخنه چور
کووروی کهرپوچ و دهستی کارامه یو هونه سازی
پیناو دروست کردن و شارسناییت به زور کونی و
دیزینی به هموو لایه ک بوکی ته من درتوی شاری
هولیر لایه به کی پرشنگدارو به بهایه له لایه
گچکه کانی سپاره ی میژوو و لایه به کی قه به شه
له دهفته ری سینگی گوره ی میژوو ، بویه هولیر
کاروانسراو سهرقافله ی جیهانه و باه خیش پین

لیبراهیم زهنگه نم پشانه گه به ی له کات تومتری
(۱۰) ی پوژی ۱۹۸۶/۲/۹ کرایه وه که بریتی بوو
له (۶۶) وینه گوره ی ره شو سپی کون له ناو
چوارچتوه ی نایابو و پیکدا که زور به ی زوربان
میژوویان ده گرایه وه سالانی بیستو به نجساگانو
پرووی کون دتیرینی شاری به ناشکرا پتوه یان دیار
بوو و سهرنجی گشت تماشاکریکی راده کیشاو
له گمل چندن وینه رینگو رهنگ که پرووی
جوانی و گوره و پتیکه وتنی شاری تپدا به دی
ده کرا ، نابن نه و شمان له یاد بچی که وینه ی

سهرک شاره وانیه کان هه له به کم سهره
شاره وانیه گوره کرابوو و میژووی سهره گانه یانی
له سهر تومار کرابوو و کوفاری هولیریش نه ووی
ده ستمان که وتوو بؤ میوانان دانراوو و شهم
پشانه گابه بؤ ماوه ی هفت پوژما به وه .
له پوژی دوومی ناهاگه که دا شهم قامی
گه به کی سهربانان کرایه وه له ژیر چاودتیری به پزی
نمینداری گشتی شاره وانیه کان و هاوینه هه واره کان

ناهنگی یادی سهه ساله ی

دامه زرانندی شاره وانی هه وولیر

بوو به کردنه ووی نم شه قامه و تهاو بوونی گه به کیکی
زور گوره ی نم شاره له تهنگه چله ممی هاتو
چوو زرگاریان بوو .
له پوژی سپی بهم له ژیر چاودتیری ماموستا
په حیا جاف بانگی به پزیان سهره شاره وانیه
کونه کانی کردوو به سوپاسه وه ناماده بوون ، وه
ماموستا هادی چاوشلی چهند وتبه به کی به نه رخ
سهرپزی خوتنده وه په کم سهره شاره وانی بوو
که خلات کراو له دواي نه ماموستای نه نندازیار
عبدالوهاب حاجی حسن باسی پرژه کانی نه و کانی
کرد له سهرده می نه ودا چنه به چ کرابوون باخوود
بناغی دانراوو وه هه وولیر « نیبی مستونی »
« گمل » ی کون که چون نم هه وه گوره به دروست
بوو هه ووه ووتی هونه رهنندی گوره ی عیراق
خوتیخوشبوو « حق الشعیلی » چاودتیری
دروست کردنی شانوکهی له پرووی هونه ی به ووه
کردو فساخانو بردی سه واده و بناغی شه قامی
کوردستانی باخچی گلکندو له باره ی روخواندی
دهرگای گوره ی قه لات ووتی نیمه شاره وانی هیچ
که ترخه میه کمان نه بوو و من زور جار تاوانبار
ده کهن به روخواندی نم دهرگا گوره وه سهرنه ی
به لکو دارایی و باه خ پتندانی نه و کانی وای لئ کرد
بیرتر بیتو بهرگری نمینتوو له بهر مهنری گیانی

دتیرنه و هویای زیاتر خزمهت بؤ پتیکه وتنی گشت
بواریک و داوای ده سترگرتنیکی گهرچ وه فابه کی
به تین ، بؤ وددی هیتانی نم ناماجمان له هاوولاتی
نازیزو به پزیان ده که نین له پتیاوی هه وولیری ریکو
پاگرت بؤ نه ووی له گمل میژووی دتیرینی و گوره ی به
سنگ فراوانی نم شاره بگونجیت ، هه ووه هه
شاره وانی هه وولیر له باری پوژنیری دا نو بهرگی
له کوفاری هه وولیر له سهره تایی حه فتاگانه وه
دهر کردوو که به پیکه له که له کوفاره چاکه کانی
نه وکاتداو بگره نیستاش له بهر به پزیی ماده کسانو
شیتوه چوری باه ته کانی و هه ووه هه له سهره تایی
(۱۹۶۲) له روژنامه ی (هه وولیر) به دوو زمان
(کوردی و عهره یی) او به دهر چونیکی ریکو و پیک
(۷۶) ژماره ی دهر کردوو و چایخانه که شی شان به
شانی روژنیریانی شار و دستاو وه بهرهمی چالکو
به نه رخ بؤ چاپ کردوون برکه کانی نم ناهاگه له
پوژی به که می ناهاگه که ووی ۱۹۸۶/۲/۹ بوو
پشانه گابه کی فوتوغرافی فراوانی ساز کردو بؤ
ماوه ی به هه هه فته ماموستا شتیزاد قادر که نهرکه کی
خستبوه نه ستوی خوی بهم چوره باسی
پشانه گابه کی گپراوه ووتی :
له بهر روونساکی و هیمنی و نوقلو
شهرت به کی زور له ژیر چاودتیری به پزی

دراوه له کونه ووه نه ووی نیمه که بیغان پین دتیتو
له سهر زارمانه سهه ساله ی دامه زرانندی
شاره وانیه که به تی ، له ووتی سالی ۱۸۸۵ زاپینی دا
هه له سهرده می عوسمانلی به وه نه دامه زراوه
خزمهت گوزاریه دروست بووه له گمل خه لکه که
خوی تیکه ل کردوو ، و نه نمانی ، نه نجومه نی
شاره وانیسی به شیتوه هه لیزاردن ده سست
نیشان کردوو له گشت پرووی به کی پتوست
کولانه باریکو تهنگه بهر پیک کردتوه و نه رخ بؤ
کمل و په ل فروشتن و سه ودا ی بازار داناوه
چاودتیری کردوو و باه خی به گورستان و ناشتی
پن که سو یارمه تی دانی دامو و لئ قه و ماوانداو پارچه
سه و زایی له شار بؤ ته ندروستی شارو پاکو خاوتینی
زیاترو ته ندروستی باشتر هه ووه هه له پرووی
پاگه یاندا بؤ ناسینی خه لکی شارو شار به خه لکو
خزمهت کردن و ووشه و ریزمان و میژووی کوردی
به هوی لایه به چاچکراهه کانی هه وولیر و پوژنامه ی
هه وولیر پین گومان ژماردن نه رکه کانی شاره وانی و
دهست له سهردانانی به ناسانی ناپیت له بهر زوری
چری کاره کانی بویه نیمه لیم پیوژتاره ودا
ده مانه وچ باه خ پتدانی به پتوه به رابه تی شاره وانی
سالی ۱۹۸۶ به یادی سهه ساله ی
نیشان بدینرو له لایه به ودا برکه کانی ناهاگ
گیران له بونه به دا پزی که نین .

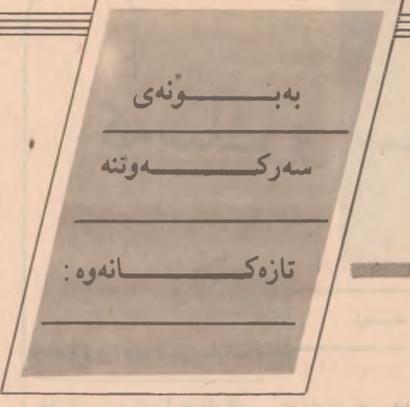
له سهره تادا ماموستای نه نندازیار به لمان کازم مستهفا ووتی :

تپه پرووی سهه سال به سهر دامه زرانندی
شاره وانی هه وولیر ته واکه ریکی تری دهرختنی
پرووی شکوی و شارسناییت و شوپنه واری فوالی
هه وولیر ، چونکه ته مینی سهه ساله ی دامه زراویکی
خزمهتگوزاری وه شاره وانی نیسانه به بوی و له
بونه به دا جوانترین سلاومان هه به و لایه به به کی تری
د شنگدارت . ده خه نه سهرشت بؤ نم شاره

هاوولاتیاندا روختنرا ، و له باره ی پوژنامه ی
هه وولیر که له سهه رده می نه ودا دهرچوو ووتی
شاریکی گوره ی وه هه وولیر پین گومان پتوستی
به م پوژنامه به هه ووه و بویه نیمه ش هه لسان نم
بیرمان گه یانده سهری و نم پوژنامه به
هه فته به یمان ژبانده که نیستا جیکه خوی له باری
پوژنامه گه ی کوردی و عیراقدا هه به ، و هه له
پوژی خه لات کردن سهره شاره وانیه پتوشه کاند
به پزی موحمه د شهاب دباغ ووتبه به کی کورنی
خوتنده وه و به سهره ت چنه به چ کردن پوژوه ی
گلکندو شه قامی کوردستان باسی کردو چوری دابه ش
کردنی خواردن به سهه کربکاری نم پوژوه ی و
زرگار کردن خه لکی گه به کی گلکند به دروست

کردنی بهم باخچه به گوره جوانه له جیانی زه لکاو و
به خوشی ، و هه ووه ها نه نندازیار په مزی شخیل
خه لانی پیز لانی نانی وهرگرت ووتی تامی سهره کابه تی
شاره وانی و مامه له کردن له گمل فرمابنه رانی
شاره وانی ویش له م مبدانه زیاتر له هه موه
وه زیغه کانی ترما تامی پتیه خشیوم ، و له جیانی
به پزی سه عدی ذه بی ماموستا عومه ذه بی خه لاتی
وهرگرت ، هه ووه ها کونترین فرمابنه و کربکاری
شاره وانیسی خه لاتیان وهرگرت و پزیان لئ گپرا به م
بونه به وه ، له پوژی چواره می ناهاگه که دا ، له گمل
پوژیکی نو و خوریکی گهرم شتکه ی (مشتل) ی
کرایه وه که له شاره وانی باری به کاند له ریگی
عه نکاوه دانراوه ، و نامیره کانی شاره وانی
باری به کانیسی پیکرا بؤ میوانان و فرمابنه رانی
شاره وانی ، هه ووه ها کونترین فرمابنه و کربکاری
کشتوکالی پرووناک حسین حسن ووتی :
له ژیر چاودتیری به پزی لیبراهیم زهنگه
(پاریزگاری هه وولیر) له کات تومتری (۱۰) ی پوژی
۱۹۸۶/۲/۱۲ نم شتکه به کرایه وه که رووبه رکه ی
نریکه ی دوو دویم دهیتتو سه ووانیکی نابونی جوانی
لئ دروست کراوه که رووبه رکه ی ۲۳۲۳ و
شوینی دارگولی گوره وشی لئ به بؤ برینی چاندنیان
سهر له نوچ ،
وه هه به م بونه به وه به هاوکاری کومه له
نوسه ریکی نم شاره کتیبی « هه وولیر » گه شته
چاپ و لایه به به کی پرشنگداری زیاد کرد بؤ میژووی
نم شاره ، له کواتیدا هیوامان وابه خه لک به
تیکرایی دهست له ناو ده سست له بؤ جوانی و
خاوتینی نم شاره ، پین گومان هه وولیر ریگی
هاوینه هه واره کان و مبه بندی توتوتومی ناوچه ی
کوردستانه و داهاوتودا هاوینه بانه خی عتراقشه
بویه جوانی نم شاره ی کوردستان زور پین وسته و
نه ریکی ته وواتبه .

بهره چینی دهست درژی نارهوای رژیمی ره گهزه به سستی نیران ده داتهوه ... نهوهی نه همجاره له کهرتی بهسه ، پالوانانی فیهلنی سنو حسوت به دهستیان هینا ، دووبانی نهوهی کردهوه که هیچ هیتیک نیه بتوانن لهبردهم عیراقیه چاو نه ترسه کان بووستن ، خاکی فیداکاری و قوربانی دان ، خاکی رافدین ، خاکی راپهیرینو سهرکوتن ..

عیراق به راپهیری سهرکردهی خباتیکیر « صدام حسین » له هلوئیستی باوه به خوبونو مهسه لهی خالکو پاراستنی کهرامهتو میژوو شش ساله رهوتی سهرکوتن دهباریزئی ... ذوای شش سال له سهرکوتنی بهردهوامی عیراقو راونانی باشماوهی دوواکوتووی رژیمی ره گهزه به سستی نیران ، عیراق

خهونی ئیران و ...

سهرک هوتنی عیراق

کاوه محمد

ههر بهردهوامه له بهدی هینانی سهرکوتن له ههموو بهرگانی کوشناردن ...

به ههمان هیتزهوه شش دهکات ... سهرکی فرمانده خباتیکیر صدام حسین دهلیق ...

« میژوو شاهیدی ده دات ، که هیچ دهوله تیک ، به تکر تیک ، ناونانی چهنیکیری فراوانی وهک له سهرکوتنی عیراق به رژیمی به تیکه بات ، « بنگومان له نهجانی گهلیک هژی سهرکی هاتونه دی ، له روانهش باوهیری گهلی عیراق به مهسه له که وهی بهرگری له خالکو هوقو شهره فمندیو ناماده بوونی سهرکرده له گهلیک جهنگله ورناندا که نیشانه بهکی دباری پاراستنی کانی سهرکوتن بوو له قادسیه صدام - ی نه سردا که ههموو گهلی عیراقی به کوردو عهده وه له ختی کورد وه ، چونکه مهسهلی خالکو پاراستنی خالکو شارستانیهت مافی تیکرای واته ههموو عیراقیه کان بوو له پینکوی وهستان رووبه رووبوونهوهی پیلانه کانی « خومه یی » و دارو دهسته نه زانه که ی .

هم چنگه ، گهلیک تاقی کردنهوهی دروست کرد ، له واته هندی دباردهی تازه له لای کومه لکی عیراقی ده رکوت ، که نیشانهی خوپارگرتن و باوه به خوبونو بهردهوامی تواناو هیتزی بیوتنی عیراق له یووی سهریازیه وه له هانوتووی سهرکرد - سایهتی پارتو شورشو کوبوونهوهی تیکرای گهلو خوبخت کردن له پیناو سهر بلندی عیراق .

نه مانهش له جنگی هم دووایی به رنگی دایه وه ، بویه ، پیش نهوهی نیران دهست بکا به هیتزه که کاریکیری زونو ناشکراوو که ههره هلیکی دوزمنکاری پووجهل ده بیتزه ... به تاییهتی دوا له نه خشه سهریازی بهی له لای عیراقیه وه به جیح گه یه ندرنا که نیرانی ره گهزه به سستی له بهرهی جهنگدا رهنج به خسارکردو نوانی گلاوی خسته زیندانهوه

کین دوزمنی ؟

سهرکردهی گهلی هاروی - صدام حسین - خوا بیباریزئی ده لقی ...

« تیکه له جهنگدا ده بیتزه وه ، نه گهر تنیا پیوتی به کانی زمان بکین ... واته بتوانن جهنگ بهر تیکه بهین ... »

نه منش هاته دی .. چونکه عیراق هوشیاره ده زانی مارجی سهرکوتن و به جیکاهینانی دوزمن له کوئوه دهست به دهکات ... به پیری هم بچونهش ، سوپای عیراق ، سوپای بهی که به باوه و بازوی بولایینه ، له یووی ریک خستنی کاروباری سهریازی به وه خاوهن تاقی کردنهوهی رسنه ختی ... به پیچه وانهی نیران که له ههموو نه لایه نانه دا دواوه رووخان بهشی هیتزه که بان بوو ، بویه ، له بردهم جهنگاوهی پالوانی عیراق مل کچ بوو ...

سهریاری نهوهی که سهریازی « خومهینی »

دوا تیر به یووی شش سالی تهواو له کارهسانی شکستی رژیمی ره گهزه به سستی نیران ، دووباره خویان کوردهوه بچ هیتزیکتی نوئی بهو نیازه گلاوهی که له سنووی عیراقی خوشه بوست به پنهوه ... خهونیا به خاکی عیراقیه وه دهبیتی ... له عیراقیه به سهرکوتن و شارستانیهت ناسراوه ... به درژی بوی هم شش ساله بهرگری له پاراستنی خوی دهکات له دهست گورگه هاره کانی نیران که به درژی میژوو چاوی برپوهنه داگیر کردن عیراق ... بچ نهوهی بیکانه مهبدانی پیلان و نه خشه گلاوه - کانی خوی ...

بوی هیتزی ؟

نه گهر بیتو له هیتزه تازه بهی نیران بکولینه وه ، یادهی نهوه دهست درژی و خیانتهکاری و مه بهسته بگه نه کان بوو روون دهبیتزه که نیران به ناواته وه به برامهر به عیراق بهدی بیتنی که ناشکرا به بریتی له هولو کوششی بو لی دانی شورشو ده - سکه ونه پیرزه کانی و چیه چن کردن نه خشه می نیمیربایلیزم به برامهر عیراقی پیکه وتوو که بینا کاری و پیکه وتنی ههمو لایه تیکیری زبانی تیدا نه دره و شسته وه هیتزی نوئی نیران ، ده ری دهکات که نیران بهج رتو کینه ههلوئیستیکی نامرؤفانه ده به وئی داگیری عیراق بکات ... گهله که یرووتیتزه وه ، ههر وه کو چن گه لانی نیرانی خسته نهو زیندانه گه ریه وه داگیر کردن عیراق ، خهونی خومهینی و نیمیربایلیزم و سه هیتزیمه ، چونکه ده زان عیراق بووه بهج لووتکه - به کی گوره ... نه منش ترسو سامانکی خستوته دلی نوکهرانی نیمیربایلیزم ...

هیتزی نوئی ، به یووی دهری خست که نیران چن خهون به وه وه دهبیتی بیتنه بولسی تازه ناو - چه که ... نه منش لایه بردهم عیراقیه به جهرگه کان به ناسانی ده بووتیتزه .

نیمیربایلیزم و خومه نیلیزم و سه هیتزیم له وه قله به بنده دهرسن که عیراق له ژیر سیهری شورشی ۱۷ - ۳۰ تموز به راپهیری سهرکردهی گهلی صدام حسین دروستی کردوه ...

به ردهام بوون و سوووی نیرانیش له جنگی به راپهیر به عیراق تنیا به مه بهستی دور خسته وهی عیراقه له - په یامه گهره ی هه به تی نهوه دهره میژوو بی بهی که - له ناوچه که دا به جی دی ده گه بهنی ...

چیان دوریه وه ؟

له هیتزی نوئی نیرانی ره گهزه به سستی کان چیان دوریه وه ؟ بنگومان سهرکوتن بهشی عیراق بوو ههر له سهره تاهوه ... چونکه عیراق بهرگری له هوقو میژوو شهره فو شارستانیهت دهکات ... نیرانیه ته تره یکان له هیتزه دا ، دووباره سهری خویان دا له برده ... چونکه « عیراقی سهرکوتن » به بازووی بولایینه وه بهرگری له مافی رهوای خوی دهکات و

ههر له سهره تاهوه ، واته پیش دهست کردن به هیتزه که ، دلنیا بوو له له بارچوونی هیتزی نه هیتزانه دی هیچ نه چامیک ... بچی ؟ ! چونکه « خومهینی » به زوره ملن نهی نیرته جهنگو ده بکانه قوربانی بو مانه وهی رژیم و دارو دهسته بگه نه که ی ... ههر - سوکو « مسعود رهجهوی »

سهرکردهی به ره هلیستکاری « مجاهدی خلق » وونی ، « به کوتایی هاتنی جهنگ ، نیران کوتایی دی ... » ، خومهینی به رده و امه له وهی که به ره به جهنگ بدات بو نهوهی گهلی له راستی و هلسانه وه دژی رژیم دور خاتوه نه مجاره شیان وه کو ههموو چاره کانی تر سهریان دا له برده وه بمل شکاری گه رانهوه چونکه باوری عیراقیه شهره فمندیه کان مهردانه سنووی عیراقی له جنک ره گهزه به سستی داخ له دلگه کانی نیران پاراست ...

ههموو عیراق و راپهیری

نه مجاره هیتزی نارهوا ، مه بهستی تیکرای داگیر کردن عیراق بوو ، دژی مندالو دایک زهرده - خهوه ههموو وینه به کی بینا کاری و گه شه مندو گه شانه وه بوو ... بویه .. عیراق جهنگا ، به راپهیر به هیتزه که راپهیری .. مندالو گه وه ... نافرته و پیاو کوهته گورانی سهرکوتن و نهوهی خوشه بوستی بو سهرکردهی گهلی - صدام حسین - خالک که له ههموو بوارتیک دابیندرا ...

دهنگی ناره زایی له ههموو لایه که بهر بزه توه ... عیراق به توانا داوای له کس نه کرد که بیتنه دهنگ ، به لام و بزدان هاته دهنگ .. کس نایه وئی بهمل که چی بژی و بهمل که چی ریکای نیرانی دهست درژی گهر بووستن ... شاعیرو نووسهرو هونه - سرمنده و ههموو که سیک ههر به که به شیتزه به هه - سستی خوی دهریری بو نهوهی له ههموو دنیا سی بگه یین هم عیراقه منای رووخان نازانیت ... نه من - شیان خوی له خوی دا نیشانه به کی ناشکرای سهرکوتن بوو ...

نه می نه مسعود قهزانی ؟

له کاتیکا که عیراق رووبه رووی هم دهست درژی به پرتاوانکاری به بووه وه که مه بهستی له - ناوچوونی هم ولاته بوو ...

تا له وکاته دا ، ههر دو دارو دهسته خیانته کاره کهی « نه مسد » و « قهزانی » بهو بهری بی شرمی و بی - سروبی ، نویتیری خویان ناره داره تاران و پهل « پیرزایی » خویان پیش گهش ده کرده کار به دهستانی نیران که هیتزیشان هیتزیه سهر و ولاتی عیراق و داوایان ده کردو له خوا ده بارانهوه نیران له وه جهنگدا و له هیتزه کوبه گوردها زورترین نه زرو خاکی عیراق .

داگیر بکات ... به منش چاریکی تر بوو ههموو دنیا بان روون کردهوه ، تاج یاده به که دیو له گهلی مهسه لهی عهده دهکن ... تاج یاده به که بازرگانی به عهده بهی دهکن و خویان رووت کردنه وه له ههموو مانه به کی شرفمندی .. نه مسعود قهزانی و خومهینی ناپه سندن ، سی کاراکهری نیرانیل و سه هیتزیم که به ههر سیکان ههوتی نهوه ده دهن عیراق له بهامی میژوو دور خه توه .. به لام کوانش نهوه خونه بوچه ؟ ! نهواتا عیراقی رژو عیراقی صدام حسین راویان ده زنی ده مان کاته پهنی زهمانه !

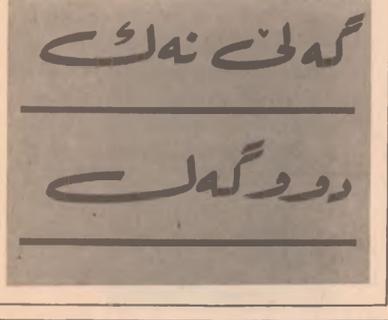
سهرکوتن له دوا سهرکوتن تومار ده کری که نه منش خوی له خوی دا ههری مهرگی ... سی بیاره شیتزه که « به له داخی » و ژوی عیراق « چاویان کویر بووه ...

سهرکوتن و ... سهرکوتن

خوا بوی نووسوین ، که له ههموو هیتزیکه سهرکوتن و بین ، سهر بلندی بین ، به پیچه وانهی نهوان ، که روو رهشن به راپهیر به گه لانی نیران ، روو رهشن به راپهیر خوا مرؤفابهتی ...

لیستا عیراق له سهرده میکاندا ده زوی که سهردهمی راپهیر و گه شانه وه به گهلی عیراق گه شیتزه یاده به که ، ده زانی چن بهرگری له بوونی خوی دهکات و چن کیزه لوکه زهرده کانی نیران رت دهکاته وه و چن « سهرکوتن » دهنه خیتن ...

گهلی عیراق نه رژ ههموو جهنگاوه وه چه که به دهسته ... بویه ناماده به بوه ههموو قوربانی دایتک و گرهوی « سهرکوتن » ده باته وه ...

عبدلکریم عبدالله

شورشی ۱۷ - ۳۰ تموز ره گی براینی کوردو عهدهی داکوتا له بواری خسات و باوهیری تهواو بهوهی گهلی عیراق به ههموو نه ته وه کانی بهوه بیرو باوه ره ناینه کانی بهوه گهلیکوه نیمیربایلیزم همرگیزاوه همرگیز له دیواره بولایه ناونانی بیتنه ژورده وه که بارتی به عیسی عهدهی سوشیالیست دروستی کردوه .

شورشی ۱۷ - ۳۰ تموز وای له جهماوه کرد که باوه پیران به شورشیکیری ره سسه نابه تی حزب به هیتزیت که نه توانیت راپهیری هم نه ته وه به بکات بو خیروخوشی گهلی له بواری به کانی کومه لایه تی و سهر بهستی و پیکه وتن و گه شه سندن ... له روانه وه نه بین نافرتهانی نو تونومی زیر له پیناو جهنگی ره امان نه به خشن نه منش به هیتزی براینی کوردو عهده به گه به نیت . هیتزی برده سهر فله تی به که که بوچه ل کراهه وه لوته کانی چیاو دۆله کان بوو به گورستان بو ده سندرژیکره چاوچنکه کان . هیتزه کانی سوپای دلیران له گهلی لیا سوکه کان گهلی کوردمان به تهواوی دوزمنیان شکند که خومهینه کان

ویستیان توتی قورسای له سهر هیتزه کانیان له بهری فاودا سوک بکن به لام سهوه بوون چونکه ژورو سهریازو هیتزی کوردو عهدهی به که بهرگری له نه کن .. نهوه به شه که می که خزمه تی نیمیربایلیزم و زاپونیم نه کن و به کریکرای عجهمه توخ بهرسته کان خومهینه فیلیزه کان و تاقه عمامه له سهره کان نازان له گهلی کوردمان زورباش له فروفتلی باشماوهی بارزانی گه شتوه بهوهی که دزو بازرگانی جهنگو به کریکرای بیگانن هیچ شیتکی کرنگیان به بو گهلی کورد جگه له ویرانکاری و خزمه تکردنی دوزمنان که له کونه وه دوزمنی گهره ی گهلی کوردن ، ههمو مسان نه زانین که چیان به قه لای دمدوم گهلی کورد کردوه ههره ها له قوناناندا گهلی کوردمان به دهستی عجهمه کان چ نازاری جه شتوه . له روانه وه گهلی کوردمان به رژو شیتکی و سهرکرده کانی زانین که بارزانی تاقه که له گهلی گومی خیانته کاریا نوم بوونه و خویان فرؤشتزه بیگانه بویه گهلی کوردمان تا هه تایه لیان دور کوهته وه بو نهوهی بنیات بنین و له گهلی پارتی فرمانده پارتی به عیسی عهدهی سوشیالیست که صدام حسین راپهیری نه کات خبات بکن .. نهوه سهره که می که نیمیربایلیزم ناتریت ههرچه ند پیلان بکیریت .. ههرچه نه به کریکراه کانی و به ناسنامه عهده به کان نهوانی خویان فرؤشتزه بیگانه ههره که چن بهر له وان تاقمی بارزانی به کریکراو سیخوری نه مریکاو نیرانیل خوی فرؤشتبو پیلان بکیرن کار له عیراق ناکسن ، به رده یان له سهر روو هه لماندراوه بهم شتیه به گهلی خانیان ناشکرا نه کات به هاوکاری و کاری به کورتو خبابی هاوهش بیروهری بادی بایرانیا صلح الدین و خالدو سعده نه کنه وه نه به وه فاداری بو خالکو نیشتمان و قوربانیان و فیداکاری ، به بازووی کوردو عهده دوزمن نه به زین ، قادسیه به کمی عهده نه فسانه ی نیمیراتوریته عجهمه کانیان به دهستی سعده کوری نهی وه فاس رووخاند ...

نیستاش له داستانه قاره مانیته بانهی هیتزه چه کداره کانمان به سهره کابه تی و راپهیری تیکوشه ری قاره مان صدام حسین خوا بیباریزیت که راپهیری هم داستانه دزی هیتزی ژورداران و گه رده اولی زهردی قوم تاران نه کات ... له درژیترین جهنگا له میژودا که سهرکردهی له ههموو شه کانه کاندان تونی دوزمن به زینیت و سهرکوتن وه دهست بهیتت چونکه راپهیر کوری گهله خوشه بوستی گهله شهوخنی نه کات

له پیناویا به ههموو که نه ته وایه تی و ناینه کانی بهوه .. جهنگمان له پیتشه وهی قادسیه به که مایه ، له قادسیه صدام کس برنی عجهمه کان ساریژ ناکاتو تا هه تابه نه گهر توت قالیق هوشیارین له بادی ناکن ... به کیتی و نه بیت بو به زانندی دوزمن و دهست درژی بکیران گهلی کوردمان به زین پلاینه و بهرچهی هم ژوردارانه نه دانه وه بهرگری له چیاو دۆل و خالک نه کات .. له قادسیه دووه ما گهله که مان به کوردو عهده وه سهره بهستی

عیراق مه زنه به راپهیر و گهله که می

کمال امین سمین

توقاندوبیتی ، بویه زاپونی سهرکی نازا و لیتهاتوو به ههموو شتیه به هاتسی رژیمی خومهینی نه دات و یازمه تی نه دات دزی عیراق . نیشتمانی عهده بی بهدی چونکه عیراق له بره سیکیری بارتی به عیسی عهدهی سوپای عهدهی ، له پیناو سوشیالیست و لژی نالای نامانجکانی نه ته وه خبات

عیراق .. خاوهن میژووی دیرین و لانه کی شارستانی معزله به جهنگاوه نازاو دلیره کانی .. معزله به بیاره بوه فاکانی نهوانی عاشقی خاکن .. له پیناو پاراستنی خالکو شکمندی خویان بهخت نه کن گهلی عیراق عاشقن .. عاشقی دارخور - ماوو دار بهرون ، عاشقی دلسز و بهوه فان ههر له کونه وه تا کوو نیستا گهلی عیراق دوزمنی توقاندوه ، به شمیتیری هق سهری دهست درژی بکیری بهراند ووه ، به به کیتی به که دهنگی

ناوی عیراقه

● شیعی : عەبدول لەتیف بەندەر ئۆغلوو
● وەرگیزانی : موکەررەم رەشید تالەبانی

بەر لە هەزاران سال ئەو عیراق ، تۆزێکی چاکە لە خاکەکتدا چۆزی کرد بەخۆتینی دانیشتوانان تۆزەکان زۆر بوون دارخوڕماکان گەورە بوون بەرەو ئاسۆ هەلبوون لەگەڵ تەنگانەو ناھەمواریشدا دارخوڕمایەکیان لەبەردەم کێژە لوولکە نالەبارەکاندا خیانەتیار نەکرد عیراقیش .. ھەر بە عیراقی سەربەندو سەربەرزو نەبەردی و خۆبەخت کەر مایەوہ !

سەدان سالیش تێپەڕین شەتول عەرەب ھەر بە وفادار مایەوہ بۆ ئەوانەو تێتووی نەبەردین خاکیش چارەوانی ھەتاوی تەمووزی دەکرد بروسکەیک بەرز بووہوہ لەرەنگی شیری دایان دەچوو کاتیگ مەمک بە کۆریەکانیان دەدەن منداڵەکان وەک دارخوڕماکانت گەورە بوون ئەو عیراق

بەر لە شەش سالیش چەند بەلە ھەورێکی چلکن لەئاسۆدا گرەبوونەو تا ناوچەکانمان بکەنە خۆلەمیشرو بزەو منداڵەکان بکۆژننەوہ دەمارێ پیاوہکان بێرەوہ ئەو کاتە .. لە چاری لاوہ نەبەردەکنەوہ ھەرەو تریشقە دەریبەین تۆیش ئەو عیراق وەک دارخوڕماکانت ھەر بە بلندی مایەوہ ..

ئێستایش ، گەمی دلدارەکان بە شەتول عەرەبدا دێن دەچن ئاگر دەبارتین خۆری تەمووزیش بە ھەموو پۆلەکانیوہ گوز لە رقو کینە کۆزینە دەوہ شیتن .. ھەرەو تریشقەو بروسکە بلۆدەکنەوہ مژدە پۆزێکی نوێ بلۆدەکنەوہ ناوی عیراقە ..

1987-2-17

زەر دەخەنە

بەھەشتی خۆش ، دیمەنی جوان ، بەختیاری ، شادمانی ، یان کانی پوون ، یا پووی سکاوی ، نە تروو ، پەری . نە ئێم باران .. سەر زە گیا . ناوی چۆگەلەو شیرەخۆر . دەموجاوی ساواو خروو خرین .. ئەمانە (زەر دەخەنەن) لەسەر لێوی ژباندا . کەواتە ئەو زەر دەخەنە چەند شیرینی : خەمەوێتی دلی تەنگی . ماندو ھەساوێ زەر دەخەنە بەک بوو لەسەر ھەتوایی .. دەرمانی دلی لێوێک .

عەمان خواکەرەم

بەھەشتی خۆش ، دیمەنی جوان ، بەختیاری ، شادمانی ، یان کانی پوون ، یا پووی سکاوی ، نە تروو ، پەری . نە ئێم باران .. سەر زە گیا . ناوی چۆگەلەو شیرەخۆر . دەموجاوی ساواو خروو خرین .. ئەمانە (زەر دەخەنەن) لەسەر لێوی ژباندا . کەواتە ئەو زەر دەخەنە چەند شیرینی : خەمەوێتی دلی تەنگی . ماندو ھەساوێ زەر دەخەنە بەک بوو لەسەر ھەتوایی .. دەرمانی دلی لێوێک .

مەلا حسینی دیکتاتۆری شاعیر

● جمال موختی

لەبەگێ لە کەشکۆلەکانی مەلا نەجمەدین دا دیم نووسرا - ھەو مەلا حسینی دیکتاتۆری شاعیر زانا لە 1300ھ لەدنیادا دەرد چوو بەلای مەنەو نەمە - سراسن ئی بە . بێم مایە پێش ئەم مێژوو لە دنیا دەرد چوو . ھێشتا من لە سوورمانە ئی بەکەم - گەشتو مەتە ھەندێ زانیاری تێرۆنەسەل بۆ ئەو . بشتیت لیکۆلینەو بەکی باشی لەسەر بەکەم و ئەم شیعری خوارەو ش - ھە مامۆستا مەلا حسینی لەو کەشکۆلەم دەرھێنا . لە باشا داوا لە ھەموو شاعیر و شەدەب دۆستیک دەکەم گەر ھەچ پارچە شیعری یا زانیاری - تیکان دەربارە ئی ئەم شاعیر لابێن بۆم بێتێر زۆر سوپا - سیان ئەکەم بۆ ئەوێ جارێکی تر بکەم تێرۆنەسەل سەر ئەم شاعیر و زانیابو بەرھەمەکانی بلاو بکەنەوہ و زبانت شتی لەسەر بزانیان ماوہ ئەوہ بێم کە ئەم نووسەر وێنە من بەکەم جارە کە لەسەر ئەم شاعیر مەلا حسینی کەوتە .

گەر قەسەو موختی لە بەندی خانە بۆگارد ئەکەم
کێ لە بەندی زوونی ئەوێ . بەندەدا چارم ئەکەم
کۆرە پاشام بۆ ئەمێ تە . حەسینی حاصل بۆ ئەکەم
من گەرفتارم ئێتر ئەو بۆگەرفتارم ئەکەم
خۆشە زنجیری حەسین خانە کەوا بکۆرە پێم
حەلقەکانی ھەر لە حەلقە زوونی دلدارم ئەکەم

ناوی مەلا حسینی کۆری مەلا مەحمودی دیکتاتۆری بە لەگەڵ زانای بەناوبانگ شێخ مەعروفی نووێدا مامۆستای فرگەوتی گەورەو سلیمانی بووہ بنیادنامەری نەمانەو موختی سولەبمانی بە مامۆستا مەلا حسین برای مەلا ئەحمەدی چاومارەو بابیری زانای بەناوبانگ حاجی مەلا ئەحمەدی دیکتاتۆری مەلا مەحمەد سەعیدی دیکتاتۆری کۆری بەتێ زۆر بەی خۆتێدنی لای باوکی بوو کە لە زانای بەرزەکانی ئەو سەرۆمە بوو ئێمە مێژووی لەداک بوونی نازانین کاتی باوکی لەسەر سلیمانی خەریکی دەرد ووتنەو بوو لەگەڵ شێخ مەعروفی نووێدا ئەم لە دیکتاتۆری مەلا حسینی بوو خەریکی پێش نووێ و خۆتێدنی بووہ مامۆستا مەلا حسین بە پاشان بۆ ئەو مەلا بەکی چاکو شاعیر - یکی شارەزا لە کاتی خۆیدا چەند شیعریک دەست کەوت لە پێکای مەلا مەحمودی حاج مەلا رەسوولی دیکتاتۆری بەلام ئیستا بۆم نەدۆزرایەو تەنھا ئەم دوو بەتێی خوارە - ھوہ لەبیر ماوہ . ئەم شیعەرەش بەو ھۆیەو وتراوہ مەلا حسین شوانتیک بووہ ناوی رەشید بوو . ئێوارە بەک ئەگەر تێرۆنەسەل دێ چاوی بەکۆتیک چوان ئەکۆتیت بلاریکی تێرۆنەسەل کە کەش ئەتێت بۆ لای مەلا حسین شکانی لێ ئەکات نەمیش کە کەجە ئەبێت ئەو نەندە جوانە شیعریکی بۆ دانەنێ کە ئەمەو خوارەو بەتێتیکتی .

یا قووتە لەمی لەعلت یا قووتی روانسی دل
رەش ماوہ ، سەری زو لغت یاخوود رەشە مارێکە

گۆشەو فۆلکلۆر

ھەندیک شتی لە بیر کران ، خوشکە ناواز لە لاپەری (17 - 16) دا دەلێ .
گێژەکم نادەم بە ھووان
دای دەمەری لە سووان
ئەگەر بیدەم بە چاران
خەبەر دەچی لە خانان
ئەگەر بێتو سەرنج بەدینە ئەم دوو تاکە دێرانە
بۆمان روون دەیتەو ژمارە (سیان)
یا کران :

ئەگەر بیدەم بە سەریان
دەیتە پێشکێشی ناغەو دێران
ھەرەھا دەلێ :
بەخو دەیدەم بە بیستی
سەربەسەر رادەوستی
لە راستیدا بەم جۆرە :
ئەگەر بەم بە بیستی
بگەن جلکی سەربەستی
سەربەسەر رادەوستی
خوشکە ناواز دەلێ :

بەسکی سۆرە گۆرێ گۆرێ
نایدەمە حاکی مووسری
گەرمایە لە پێ دەگۆرێ
راستی بەکەم بەم جۆرە :
بەسکی سۆرە قۆبەن گۆرێ
نایدەمە حاکی مووسری
سواری زۆرە تۆز دەبگۆرێ
مێردەکەم بێرە زوو دەمەری
خوشکە ناواز دەلێ :

دەیدەمە براباسیان
دای دەنێ لەسەر کورسیان
بۆمبیری عەباسیان
لەبەر ئەوێ شاری ھولێر لە شارستانیەت
پێشکەوتوتر بوو بۆ بە راستی کە ناوای :
دەیدەمە ھولێریان
دایبێن لەسەر کورسیان
بۆمبیرن عەباسیان
بۆ ئەوێ زبانت ئەم گۆرانی بە پیکو پوختەر
بیت وا لە خوارەو ئەم چەند کۆیلە لە بیر کران
دەخەمە سەر کۆرانی کە کێتیی دایکی سرۆ :

● بەسکی سۆرە سۆر نینە
● کورێ مامان بێژنە
● بە کچی من پازی نینە
● گێژم کێژەکی جوانە
● تۆرەگەکی لە ملانە
● ھەمووی گۆرەو رەحانە
● کێژم کێژەکی قەستە
● تۆرەگەکی لە پشستە
● ھەمووی شەگۆرەو تەشتە

لە ھەموو لایەک ئاشکراو روونە کە لەو چەند سالەو دوایدا جموجۆلی بە کجاری باش لە لایەن دەزگا رۆشنبیری بە کوردی بەکان و خوشک و برا فۆلکلۆر بەرورەکاندا ھەبە ، ئەم دیاردەیش دلخۆشکەرەو ئومێدو خۆزگی ھەموو لایەکانە . لەو بەک دوو سالەو دوایدا چەند دیکتاتۆری کە لە پوری مێللەتەکان ھەواریکی بە کجاری باشیان

کەسک و سوور

- 3 -

رەشید فەندی

ستوینا دووێ ژ داوشتا

ھۆزانی ، ستوینا ھونەرکار -

بیرە ، کو دفتی ھۆزان وەسا

ژلائی ھونەری قە بیته و پستە ،

وکی ھنگینی خۆ دناف دلو

نەفسیت خانەدەقایی و گوھە

بیری دا بەردەت ، و نامو مۆریت

خووش ژێ سەح گەت ، . .

ھونەری چو جە نین ھندی
ژلائی پامباری قە دپیتش
کەفتی بێ ، ژبەر ھندی مە
پەنگی ھونەری بێ بێ نرخوا
نافەرۆکی سیاسی نەفتیت ،
ھەرەسا مەنەو بیروباوەریت
سیاسی زێ نەفتین ، بیست
پەنگەکی ھونەری بێ بێ
سەربەر تیتە دوست کەم
ئەو طەرزێ نەیلانا و درووشما
، چونکی وان چو نرخوا ھونە
ری نایب ، ژبەر ھندی دفت
ئەم دەلیقا ئەدەب و ھونەر دا
ل دوو لایا خەباتی بەکەم . .

داوشتا ھۆزانی نایبیت
ھەر کومکرنا ھندە بەیفتیت
کران و ناسی بیت . . . بەلێ
ھەر چەوا مەکوژت بیرو باوہ
سۆریت ھۆزانی دفتەن ، کو
بەرەفانی و پشستەفانی ژ
مۆزنی واکۆ مەلێ بکەن ، ئەھا
وہسا دفتی بویتە پەنگی
ھونەری تیتا بیتە کرن ، . .

شارەزاییا ھۆزانی لوی
چەندێ دیار دیت ، کو خۆ
ژدوو پەنگیت ھونەری پزگار
کەت ، پەنگی بەراھین ئەوہ ،
ھۆزانا خۆ بەندە بەیفتیت
قەلو و قەبە و طەبەس
طەسوکە قە گۆرێ نەدەت ، دا
ھۆزانا وی نەیتە کومەکا برق
برقوکا و پزگەکا بقدانیکیت
پەنگاوەرەنگ . . . و ساناھی
ل بەر گەرما رۆژا بیفتن . .

ئەف مەسەلوی تیک
لوان بابەتە ، بیست دینە
ئاستەنگ دەلیقا ئی خۆش
سۆریتا بۆ ھۆزانی بی
ھەفجەر . . . ئەف گۆتیت ھە
وی چەندێ نا گەھین ،
کۆھۆزانا (2) کوردی یاسوی
یا سواپە ژفان سۆلوقە
وسیفەتا ، بەکو ئەم دشتین
بێژین ، ھۆزانا نوێ چەق بێ
خۆ کو دۆنوی باشقە نازفیت
، بەلێ ئارمانج ئەوہ . نەو
ھۆزان ھێژ بیتە بالدان بۆ
پیشیت . .

ھۆزانی نەیتە کۆمەکا
لەغزا و تەلیسا و گرتیکا ،
بناقی بێ مەعنا بێ و پەمۆ
یەت ، چونکی نایبیت
(پەمۆ) بیستە عەرەکی طاری
وشەفەکا پەش شاپەرێ خۆ
بەر ھۆزانی قە بکیشیت . .

پەنگی دی ئەوہ ، کو
ھۆزان پێتچەوانی ھەزرا
بەراھین قە نەیتە پیکەنانا
ھندە ئاخفتیت سادەو سا -
کارو بساناھی ، چونکی ئەگەر
پامان بێ ناختنا بساناھی
بیت ، ھنگی چو پیتفاتی بۆ
پستنا ھۆزانی نامینیت ،
چونکی ھەمی ھەزروبیسر
بناختن تیتە پافە کرن ،
و ھۆزانا بوی پەنگی دێبیتە
کومەکا درووشما و ھیتافا
و بافرۆیا . . .

ھەمی گۆتیت ئەوہ ، کو
ھۆزانی نوێ گەلەک بەای ژ
ئەزمانی کوردی دپیشیت ،
چونکی ل ئی چەرخیش ،
ئەزمانی گەلەک گەشە و ھەرار
یا کری ، و بارا بتر بەیفتیت
بیانی مالا خۆ یانفان بارکری
، و زمانێ خانی و جزییری
چو ، دەمێ ھۆزانا خۆ بە -
بیت کران دناختنا
و خەملاند . . .

ھۆزانی زبەرک ئەوہ بێ
بشیت ، پەنگ و پوویارەکی
ناسایی و بەر ناقل ، بەیفتیت
جوانیت ئەزمانی ، بیست
تیزیکی بێر و باوہر و ھزرت
خەلکی ، وەسا لیک بەدەت
وتیک ھەلکیشیت ، و پیکفە
بیرسیت ، کو مەعنا بیست
جوان و کۆر ژبەلوی کەت ،
بێ ھندێ مەزبێ خانەدەقایی
پەش کەت ، بەندە بەیفتیت
بالۆزفە . . .

ھەرەسا ھۆزانی نەرتۆ
تەخەکا ستور ژ بەسەف
و ھەفۆک و ئیدەم و زارافیت
ھەمەرەنگیت کوردی یا ھەمی
، و دکاریت بساناھی دەرباریا
پەوشەنیری خوە بێ بەر -
فرەھ کەت . . . ئەگەر وەسا
نەیت ، دیارە وی ھێژ خۆ
مەلەفان نەکری بە دوئ
دەرباری دا ، و پیتفە بە چا -
فەکی دی ل لای ھونەری س -
ھۆزانا خۆ بکیرت ، دا دار -
شتنا ھۆزانا وی موکم بیت .

دەربارە وی مەسەلێ
[ماو تسی تونگ] دپیشیت . .
(ئەم داخاز دکەن تیک گرتن
ھەبیت ل ناف بەرا نافرۆکی
پزوخاری ، ل ناف بەرا
نافەرۆکی سیاسی بێشور -
شکیرتی ، و بلندترین پ -
روخاری ھونەری کرباریت
ھونەری بیت فالۆژ بەی

تەئاف -

بەر اوێژ :
(1) د . شوقی ضیف ، فی
النقد الادبی - دار المعارف
بمصر ، سنە 1976
ص 113 .
(2) طراد الکیسی شجر
القابە الحجری دار الحریہ
للطباعہ - بغداد 1975
ص 119 - 120 .

ئەسەد عەدۆ

داوہ بۆ دامەزراندنی بناغەو گۆفاریکی فۆلکلۆر لە
شاری ھولێری دپیندا . گۆشەو ئەسارەشمان
بۆ باسکرێ بەشی بەکەم و دووہمی بلاو کرانوی
(فۆلکلۆر) تەرخان دەکەن .

ئەوێ شایانی باسە بەشی بەکەم ئەم
بلاو کرانویە لە کۆتایی سالی 1984دا کەوتە
کتیبخانەکان ، کە برابان خالد چوتیارو سەردەین
خۆشناو عەباس عەبدوللا یوسف لە نامادە کردنی
بەشدار بوون . ئەم خوشکو برابانەش بەشداری
بەشی دووہمیان کردوہ : عومەر ئیبراھیم ، ناواز
سینجاری ، فۆستەم باجەلان ، عەباس عەبدوللا ،
سەردەین خۆشناو ، محەمەد کەریم شەریف ،
خالد چوتیار .

باسەکی مامۆستا عومەر ئیبراھیم بە تێوی
(مەتەل و مەلە مەبلانێ کۆلەوارێ) . کاک
عومەر دەلێ : لە چارانی زوورە کە خەلکی لە
مالان و دیوہخانان دادەنیشتن بە بەزمی خۆشەوہ
شەوانی دریزی و ھەرزێ ژستانیان بوی دەکرد ،
لەم بەزمانەیش : شەرە بالیکو گۆرانی و چیرۆکو
کە لەستان و پاوہ ژووزکو چەندانی تر . . . بەلام
ئەسارەیان چەند نمونە بەک لەو مەتەلانە دەخەشە
بەرچاو :

● دوو گام ھەبە ھێری ھێری
دەشتو دنیای دەتیری
تەنیسا تەدۆلەکی ناکیری
(چاو)

● چواری گۆرێ بە - ھەشتی پێرە
دەریی دارە - پێر بۆسارە

خوشکی نازیزمان ناواز سینجاری بە ھەقاییەتی
(ھەبوو نەبو) بە بەشداری لەم بەشەدا کردوہ ،
کردوہ ، ئومێدەوارین ئەم خوشکە زبانت خۆی
ماندوو بکا بۆ ئەوێ ناوی لەسەر لاپەرەکانی
رۆژنامەو گۆفارەکانمان بەرەوشیتەوہ دەستی
بخاتە تێو دەستی خوشکو برابانی جیھانی ئەدەبی
فۆلکلۆری نەتەرەکانمان ، بە خۆزگی ئەوہین کە
ئەم خوشکە بیستە بووکی کەژاوەی فۆلکلۆری کورد .
ناوەرۆکی ھەقاییەتی ھەبوو نەبووی خوشکە
ناواز لەم برابارەدا کە ھەموو مندالێکی کورد بە
تابەت مندالی دوورە شار ، لە شەوانی بەرناگرداندا
لەسەر رانی دا پەربان گۆیان بێ زرنکاوەتەوہ ،
بەلام تۆمارکردن و بلاوکردنەوی ئەم جۆرە
ھەقاییەتەو رزگارکردنی لە فەوتان شایەتی دەست
لەسەر سینگە ، زبانتیش ئەگەر بە دەست و خامەو
کچە کوردیک بێ .

مامۆستا رۆستەم باجەلانی شاعیریش بە
باسییک بە تێوی (مەتەل لە فۆلکلۆری کوردیدا)
بەشداری کردوہ دەلێ : ھەر مێللەتیک خاوەنی
کەلەپووری تابەتی خۆیەتی کە پەنگ دانەوہی باری
پریالیستی زبانی مێللەتە کە نیشاندەدا . بۆیە
ئێزردا دووبانی دەکەن بەرەو دلتین : گەل کوردیش
لە یواری فۆلکلۆردا گەل دەو لەمەندە ھەرەوہا
نیشانە ئی دەو لەمەندە بەشە زۆران قوتایی کورد
خۆتێدنی بلاو شەھادەو نازناویان پەیدا کردوہ .

پروا ئەل 11

ئەم رۆژاندا لە ئۆفكارى گاروانى ژمارە
 (۲۸) شىرنى دوومى ۱۹۸۵ : لە بەشىسى
 دەخنىو لىكۆلئىنەمۇدا دەربارى كىتئىيى (كاكەيى)
 كە لەلەيىن مامۆستىئا حمە ئەمىن ھەورامانىيەو
 دەرجووبو لە ژۇرنالنىشەننى رۆشنىيەك بۆ
 مېژوو . دەخنىو لىكۆلئىنەمۇدا لەلەيىن بەرئىزان
 كاكە ناردەمۆيل كاكەيى و كاكە ھاشىم كاكەيى رەسەو
 نوسراپو وەك خۇيان نوسىوانە چەند رۆشنىيەك
 ئەخەنە سەرلەيمە تارىكەكانى كىتئىيەك . .

ئىچەش بەرەوانى رېبازى كاكەيى لە ھاور
 چاومان بەم دەخنىو لىكۆلئىنەمۇدا خشانە ، سودى
 خۇي ھەبو بۆمان ، چونكە ھەرچۆن بىت چۆرە
 جولايتكى دروستكرد كە مۆژى پەپرەوى كەرى
 رېبازى كاكەيى نەتوانن بىن دەنگ بىن لەناستىدا .
 جا بۆيە وامان بەباش زانى ئىچەش رۆشنىيەك
 بىخەينە سەر ئو رۆشنىيەنەي كە ئەم برايانە
 دىسانەو تارىكيان كوردوھ !

وھ مەبەستەكانىان بەجۆرئ كە خۇيان ئەمانەوئ
 لىكيان داوھتەو نەك بەو شىتەوى كە خۇي ھەبە
 وەك ووشەي - يارسان - ووشەي كاكەيى - توانن
 كرتن لەسەر چەند ھەستىيارىكى كاكەيى وەك :
 « خان ئەلماس » و « حاجى نىمەت »
 وھ ھەرەوھا باس كوردنى كاكەيى دىئى ھاور . ئىنجا
 ھىوادارم كاكى خۇيئەرو برايانى خاوەن لىكۆلئىنەووى
 كىتئىيى كاكەيى زۆير نەن لىيمان ، چونكە پىم وايە
 ھەمو مۆژفئ نازادە بۆ نوسىين . بۆيە ئىچەش
 ھاتىن ئەم لىكۆلئىنەومان كە لەبەر رۆشنىيەننى
 رېبازى كاكەيى نەك بەپەرى نارەزوى خۇمان ، چۆن
 بمانەوئ واتانى ووشەيەك لىك بەدەنەو واپىت !!
 بۆيە داوا لە خۇيئەرانى بەپىزى ئەم نوسىينە
 ئەكەم كە بىن دەنگ نەن دەربارى ھەلەكانمان
 وھ نامادەين بۆ ھەموو چۆرە رەخنىو پرسىياتىك .
 وا لە خوارەو بەچەند خالىك لىكداھەوى
 ھەندئ لەھەلەكانى پوون ئەكەنەو :

۱ - دەربارى ئەو سەرچاوانەي كە مامۆستا
 ھەورامانى سودى ئى وەرگرتوون پىتويست
 ناكات ناوھەكانىان دىبارەكەنەو . « نوسىوانە
 زۆرەي زۆرى بابەتەكانىان ھەلەبە » لىئەدا پىم
 مەبەستى نوسەر لەھەلەبەنى بابەتەكان پاشوپىش
 خىنى ووشەكانو تىكەل كوردىيان بىن ! بەلای مەنەو
 نەك ھەلە بەلكو زۆرەي زۆرى ھۆنراوھەكانى
 ئەم كىتئىيە شاعىرى كاكەيى نەتوتن بەلكو
 شاعىرىكى كە وتونى بەناوى بەچئ لە ھەستىيارەكانى
 كاكەيەو نوسراو نەمۆنەش بۆ ئەم ئەگەر سەپرى
 نوسىينى ھەموو ئەو رېبازانەي كە لە ئاينى پىرۆزى
 ئىلامدا ھەبە بگەت ھەلە زەفى تيا ئەبىرئ كە
 بەناوى زانايەكى ئىبەلمەو و تراوھ وەيان زۆر
 فەرمەفەرمودەي پىئەمبەر (د . خ) لىئىن ھەبە كە
 فەرمودەي پىئەمبەر (د . خ) نەبوھ بەلام بۆ ئەو
 رەواچى ھەبە بەناوى ئەو بەرئىزەو ووتوبانە .
 نامەوئ لە مەبەست لادەم ئەگىنا نونوھ بۆ
 پۆن كوردەوى ئەم مەبەستە زۆرە .

ھەرەوھا سەپرى تەوراتو ئىنجىل بگە كە
 دوو كىتئىيى پىرۆزى ئاسمانىن كە چى بىن ھەلەنن ،
 جا بەلای ھەموو ھەلەكى ئەوسەرچاوانەي كە
 مامۆستا ھەورامانى سودى ئى وەرگرتوون
 ناگەرئەوھە بۆخۇي چونكە مامۆستاي ناوبراو كاكەيى
 نىو شارەزايى نىو لە رېبازى كاكەيىدا نەك ھەر
 رېبازى كاكەيى بەلكو ئاستى زانبارى دىنى كەمە .
 جا لىئەدا بۆ ئەم مامۆستاي ناوبراو
 تاونبارىبىت بۆ خۇمان تاونبار نەبىن كە نەمان تاونبەو

ھەر كەسنى لە ژيانا مەبەستىكى ھەبەو بۆي
 تەن نەتوشن . . گەلئىك لە ئادەمىزادى ئەمۆر
 شەبەيى سامانۇ ژيانى ھىتمىنى كەرسە جوانە
 رازاوەكانى ژيانى . . ھەندىكىش تەنبا ئەمانەوئ
 شەو بگەنەوھ بە رۆژو رۆژ بگەنەوھ بە شەو بىن
 مەبەست لە ھەموو كاتىكا ژيانو بە خوشى ژيان
 دوشىمانە .

مۆژى نازو لى ھاتو ژىر ھەرگىز دەستەباچە
 راناوھەستىو بەرابەر بە سروشت لە زۆرانبازىو
 خۆ تاقى كوردنەو داپە . بە ھىزرو تونانى زانستىيەنەي
 ئەوئ رېبازى نەخشە كىشراوى سروشت بگۆرئو
 ژيانىكى نوئو بەخەتەرەنە بە دەس بىتئى .

مۆژى ژىر بە بىي پىداوئىستەكانى ژيانى
 ھاوچەرچ بىر نەكەتەو ئەو گىرگرتانە چارەسەر
 ئەكات كە دىتتە سەر رىئايى ژيانى نوئو رەوھەوى
 ژيان رانەوھەستىئى ، تىكرى ئادەمىزاد بىر لە داھانى
 نوئو كارى بە كەلك ئەكەنەوھ بۆ ھىتانەدى ژيانو
 بارئىكى لە بارئو ئاسانتر لە ژيانا .

خۇيئەند گەورەترىن بىنجىنەي گۆرئىكارى كۆمەلو
 ولاتان بە ھۆى زانبارى خۇيئەندەوھە تونابىن
 سەراسەرى رىوئىيى ئاسمان تاقى بگەنەوھ ، لە
 ھەموو رازو نەپتىيەكانى گەردون بگەن . خۇيئەند
 لە بەنەرەتەو ئەگۆرئە سەر بارئىكى ترو سەر لە نوئ
 دروستى ئەكاتەوھ .

كاركردنى شارەزايانە ئەو نىو كە سەرەخۆ
 بىن ئەوئ مەبەستىك لەو كارەدا ھەبە بە ئەنجامى
 بگەنەي - كاركردنى شارەزايانە كاركردنى بە

وہ لآم

دانگەوھ

● شائق براخاس ھاوارى ●

رەخنە لەو كىتئىيانە بگرىن كەپىش كىتئىيەكەي ھەورامانى
 دەرجوون ئەگەر ئىچە ئەوانمان ياساست كوردابەتەوھ
 مامۆستاي ناوبراو زىاتر سودى پىن ئەگەيانىن .
 ھەرەوھا نوسىوانە ئەو دوو كىتئىيەش رازاوەن بە
 سرودو قەسەو چىرۆكى سۆفیانى ئاينى كاكەيى
 شارەزورى پاش سولتان ئىسحاق و چۆنەيى
 پىرگۆدەنەويان لە گەردونو مۆژ وھ نادىتتە پال
 رىبازى كاكەيى ! لىئەدا ئەوئ پىتويستە م رۆنى
 كەنەوھ ئەوئەي فەلسەفەي رىبازى كاكەيى لە
 چۆنەيى دروسىيى گەردونو زەوى مۆژ پوون
 ئاشكرابە ئەگەل چۆنەيى فەلسەفەي ئىسلام بۆ ئەو
 مەبەستە جىراز نىو ھە كەلامەكانى سەرئەنجام و
 ھەستىياران ئەم ئەسەلئىن ھەرەوھا نوسىوانە
 سۆفیانى ئاينى كاكەيى .

براينى بەرئىز لە ھەموو نوسىيەكانى رېبازى
 كاكەيىدا ووشەي سۆفئىيە ! ھە رىبازى
 سۆفئىيە كەرى زۆر جىرازە لە رىبازى كاكەيى .
 بۆ نمونە نوئۆو رۆژو و فەرمەنەكانى تىرى ئاينى
 سۆفەك جىراز نىو لە كەستىكى ئاسابى ئاسۆفى .
 بەلام جۆرى نوئۆو رۆژو فەرمەنە ئاينەكان كە لە
 رېبازى كاكەيىدا ھەبە جىرازە لە فەرمەنە
 ئاينەكانى سۆفەك .
 چونكە لە رىبازى كاكەيىدا تەنھا شۆزايى
 دەروئىتى ھەبە .

۲ - دەربارى دىئى ھاوارو دانىشتوانىيەوھ :
 نوسىوانە « نوسەر ئەمەش براينى لاي خۆشىسى
 تۆمارىبكات كەرا دىئى ھاوار سەدان سەلە بىنەش
 ئەم تىرە سەرەكەنەي كاكەيى « سەيد (مام
 خەلىفە) باوھ « زۆر بە دل نىيەوھە داوات كوردوھ
 كە نوسەر لاي خۆي تۆمارىبكات .

ئىچەش لەبەرئىزان داوا ئەكەين كە لەلای
 خۇتان تۆمارىكەن كە ھاوار بىنەش نىو لەم سىن
 بىنەمالە وەخۇتان باش ئەزان كە كاكەيى لە ھەر
 شۆپىن بىت ئەبىن لەم سىن بىنەمالەي ھەبە بۆ
 چىنەبچى كوردنى فەرمەنە ئاينەكان چونكە ئەگەر

مەبەستى مروڤ لە ژيانا

● دلشاد ابوب سەيد ●

كەلكە كە سودى بۆ خاوەن كاروتىكرى كۆمەل
 ھەبە .
 كارى بەرھەم ھىتەرانە لە كىلكەو دەرو
 دەشتدا بىن پان لە ناو كارخانەو كۆگاو شەقامو
 شۆپتە گشتىيەكاندا ھەر كارئىكى سودمەندو بە
 كەلكە .

ئەو كەسانەي بەرھەمىيان كەمەو رادەي خەرج
 كوردىيان لە ئاستى بەرھەم ھىتەنابىن زياترە ئەوانە
 ناوئۆ لە ژيان گەبىشتون بە پىتچەوانەي
 پىداوئىستەكانى حوكمى ژيانىيەوھە ئەوئەوھ .
 كرادارو و ئەو رەفتارى باشى سىن ھاوئىي
 ھەمىشەي ھەموو مۆژفئى رۆشنىيەوھە
 تەن گەبىشتون .

مۆژ لەم بواردەدا سەرئەزايى خۆي

ھاوار بىنەش بوايە لەم سىن بىنەمالەيە ھىچ
 فەرمەنەيى ئاينىان بۆ چىنەبچى نەنەكرا بۆ ئەوئ
 خۆيئەر چاكتر بۆي رۆن بىتتەوھ ئەمەش ناوى ئەو
 سىن بىنەمالەيە كە لە دىئى ھاوار ھەن :

۱ - سەيد : ھەكەلەكانى سەيد ئەسكندەرى
 كورى سەيد خاموش كورى سەيد عبدالوفا كەلە
 نەوئ سولتان ئىسحاقى كورى شىخ عىسەيى
 بەرزنجەيە وھ سەيد ئەسكندەر خۆي لە ژياندا
 بووھ ئەم بىنەمالەي لە شۆپىن خۆي داناوھ بۆ
 ئەنجامدانى فەرمەنە ئاينەكان .

ب - خەلىفە - مام : ئەمانىش كوراني پىير
 ئىسمائىلى كەولانى كە بەكەكە لە ھەفتاودو پىرە
 وھ ئەولادى ئەم زاتە لە دىئى ھاوار زۆرەي
 دانىشتوان .

ج - بىنەمالەي كاكە ئەحمەد : كە چكە لەھاوار
 لە ھىچ شۆپىنكى كە نىن وھ فەرمەنەي دىنابىن
 خزمەت كوردنە وھ پىيان ئەوتىرئى چاوەش .

د - باوھ : ئەم بىنەمالەي پاش سولتان
 ئىسحاق پەيدا بوون لەبەر ئەوھ رېبازى كاكەيى وەك
 سەيد يان پىر بەسەندىيان ناكات . چونكە لە نەوئ
 سولتان ئىسحاق نىن بەلكو بە خزمەت و خوا
 بەرستى خۇيان پىن گەشتون .

ھ - كەلام خاۋن : ئەمانەش رىئ نەونى خەلك
 ئەكەن و خزمەتى كىتئىيە ئاينەكان ئەكەن وھ ھەموو
 خۇيئەوارئىك بۆي ھەبە ئەگەر بىھوئ ئەم كارەبكات .
 نوسەر بەمەشەوھ نەوھستاوھ نوسىويەتى
 « ھەموو سالىن سەيدو مامەكانى ناوچەي گەرميان
 ئەچن بۆ سەردانىان بۆ ئامۆزگارى و پىتچەنابى
 گىرگرتى ئاينىان تەنھا ئەم باسانەي نوسىوانە
 ئەگەر ناكەيەكە بى نوسىيەيە ئىچە بىن دەنگ
 ئەبوين چونكە ئەمانووت ھەر ئەوئەندە لى ئەزانن
 بەلام ئايا ئىھوئى كاكەيى نازانن سەيدو مامەكان بۆ
 دىتتە سەردانىان !!! وھ نازانن لەبەرچى ئىچە رىبازى
 لى ئەگەين ؟ ئايا لەبەر زانابىو خۇيئەوارىيانە ؟
 كاكى بەرئىز باوھ بگەن و نامادەي سەلمانىيە
 كە ئەوانەي ئىھوئ نوسىوانە رىكەمان پىشان ئەدەن
 جارجار وارئىكەمان لى تىك ئەدەن كە خۇمان پاش
 ئەوان زۆر بەگران بۆمان چارەسەر ئەكەي . چونكە
 ئەوان نەخۇيئەوارن .

۳ - ھەرەوھا نوسىوانە كاكەيى لە
 دووچىن پىك نەھەتسەو بەلكو لە چوارچىن
 پىك ھاتوھە . « مەنىش لىئەدا ئەلئىم كاكەيى
 ھەمووى بەك چىنە لە وائەتداو لەروى
 داھەش كوردنەوھ لەبارى كۆمەلەيئىو ئابورىيەوھ وەك
 ھەموو دانىشتوانى كوردوستان ھەزارو دەولەمەندى
 ھەبە . بەلام تەنھا بۆ چىنەبچى كوردنى فەرمەنە
 ئاينەكان پىتويستىان بەسەن بىنەمالە ھەبە ئەوانىش
 سەيد خەلىفە - چاوەش ئەمەش ئاينە ھۆى داھەش
 كوردنى كاكەيى بەسەن يان چوارەش كە زىيانو
 ھەلەكەوئو گۆزەرانىان جىرازىبىت لە بەكتر
 چونكە ئاغزو خزمەتكارى لە رېبازى كاكەيىدا نىو !
 ۴ - دەربارى كەلامەكانى « خان ئەلماسو
 حاجى نىمەتەوھ » ئەتوانن بىچ ئەگەر ئەم چۆرە
 پىتچەووا ھەستىيارانە نەوان رېبازى كاكەيى وەك
 چەندان رېبازى تىرى ئاينەكان ئەوان ئەچون تەنھا
 ئەوھمان ئەوئ كە براينى بووسەر خۇيئەرانىش
 بزانن كە ئەم دوانە دوو زانايى شارەزايى چاكبوون
 وھ ھەرچىيان و تىن تا ئىستە ھەر سود بەخشە .
 بەلام زۆر شاعىرى تىرى پاش ئەوان پەيدا بوونو
 شىعەريان بە ناوى ئەوانەوھ و توتوھ وھ ئەمەم دۆ
 ھەلبەستەش بە ناوى پىيار باشانەوھ تەنھا ئەوھ

پروەل ۱۱

ئەسەلمىنى كاركردنى ھەرەوھى و پىتچەوھ
 دانىشتون كار كوردن پەپوھندى رىشەدار لە نىوان
 ئەندامانى كۆمەلداو لە ھەموو بوارو كاتو
 رۆزگارئىكدا ئەبىتتە سابەي پىتچەوئى كۆمەلو
 سەرئەزايى خەلك . ئەوانەي ھەز بە كارى تەنبايى
 ئەكەن و لە كاروبارى ھەرەوھى و پىتچەوھ ئىش كوردن
 دورە بەرئىز ئەوھستەن ھىشتا لە لاینە راستىو
 واقعەكانى زىيانى ھاوچەرخی ئادەمىزاد
 نەگەبىشتون . ژيانى ئەمۆر لەگەل جۆرى ژيانى
 ئەو رۆزگارەنەي رابوردودا گەلئىك جىرازە كە بابو
 باپىرانى كۆنمان لە پىش ھەزاران سەلەوھ بە تەنبا
 لە ناخى ئەشكەوتى و سىبەرە چرەكانى دارستانەكان
 ئەزبانو ھەر بەكە بۆ خۆي خاوەنى لانەو شۆپىنكى
 تايەتى بوو .

ئىشكردنى تەنبايى لە بەردەم كارى گرانو
 درئىزخاھەنا چۆلكدا ئەداتو تونابى بە ئەنجام
 گەياندى كارى گەورەي نىو .
 ھەر كارئىك ئەگەر كۆمەل بە ھەرەوھى دەستى
 تىابىن ھەر چەندە گەورەو درئىزخاھەن و سامناك
 بىن ئەوئەندە زوو دىتتە دەستو لە رىشە نامىن
 كۆمەلو و زەي رۆلەكانى كۆمەل لە بوارى
 ئىش كوردن و خۆماندو كوردن سەرچاوەي بە ئەنجام
 گەياندى ھەموو كارئىكى گەورەي . دورە بەرئىز
 وەستان لە كارى ھەرەوھى دورە بەرئىزى وەستانە
 لە كۆمەلو ئاواتو نارەزووھەكانى بۆيە باشتو وايە
 خۇمانو ئەوئەكانمان بە كارى ھەرەوھى ئىشكردنى
 تىكرابى فىسر بگەين بۆ ئەوئى لە دوا رۆژدا
 بەختىيارەنەتە بۆين .

بروسكە بو يادی جگەر خوین لە دەوڤ

■ محمد ئەمین پىنچوئى ■

لە شارەوھ . . لە شارى شۆكدارەوھ
 بۆ جگەر خوین
 چەبئى نىرگ . . چەبئى وشە بۆ شاعىرى
 بىن چىگەو شۆپىن ! . . .
 كەواو سەلتەي سەوزو قەنەوزى
 وھەكو قەوزەي ھەوزى مەزگوتەكەي « نالى »
 كە لە پاش خۆي بە دانستە بەچىماوھ
 وەك « بىرۆزە » ھەلمان گرتوھ
 بۆ دىبارى تۆ ئەي جگەر خوین
 ھوجرەو چىشتى مەجورى . . .
 خانەقاكەي لالە « مەھوى »
 كە ھەر وەك خۆي فەرموئەي
 « لە باتى شەكرە سىوى ناوین
 باخەوانو وابە ھەن ئەگەين »
 وھبۆي ئەگەين . . . !!
 ياگۆ چانى
 دەستى حافزو كۆپرەكانى
 مەجلىسەكەي « مەلا ھەمدون » . . .
 كە تەمۆرۆش پارئىزانو
 بىن چەن و چوون
 وا رىشە سىيەكەي
 « بىرەمىتر » بىش چۆرى شىرە . . . !
 كە وەك سەرىپۆشى بەفۆرئە
 بۆ دەمچاوى « بىرەمگرون » ! . . .
 چەشنى چاوى كەوھەكانى
 بەناي ئەزەمى برىقەي دىئ . . .
 پىتچەكەش بىن
 ئەي جگەر خوین
 كورسى شرى مەبىخانە تارىكەكەي « بىن كەس » . . .
 كە چاوەزەرى دىبارە
 لە ھەر لاي ئەم كوردەوارە . . .
 بۆ ھەلبەستنى گۆرەكەت !
 لە باتى خۆت
 ئەي جگەر خوین
 يان زىندانە تەپو شىدارەكەي
 « گۆران »
 ماوئەتوھ وھەكو جارن
 كە دىبارى دەستى ئاسە
 وھەكو ئەشكەوتى سامناكو
 تارو تونوتون پىشكە . . . !
 كە لامان . . . نەخشى دىبارە
 ئەي كەنەبە كەژاوەي گىناي تۆ . . . !
 ئەمانە گىشتيان ھاتتەكول
 تىر تىر گريان . . .
 بۆ جگەر خوین
 بۆ شاعىرى دور و ولانى
 بىن سەر و شۆپىن
 بونە دىبارى
 بۆ شاعىرى ھەزار دەستى ئاوارەي كورد
 كە بە ناھى كوردستان و مىللەتەكەي
 دلە گەورەو مەزەكەي
 لە ھەسرەتانا شەقى برد . . . !
 ئەي جگەر خوین . . .
 وا ناوى تۆشمان خستە سەر
 دەفتەرى نەنوسراوى بەرەبا خەلى !
 بەرگ دراوى شرو ئالى . . . !!
 شاعىرىكى نەتەوئى كورد . . .
 ئەي جگەر خوین
 ئەي شاعىرى بابەرزى ئەناو دلا ھىلانەو شۆپىن .

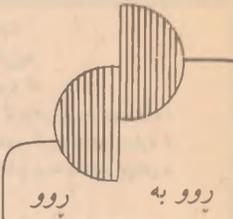
(بانگەوازيك بۆ دىوانى شىخ سەلام)

پاش پەزەماندى بىنەمالەي شاعىر « بەتايەتى
 مامۆستا ناھىدە شىخ سەلام » (برۆژەي ھاوسەر)
 دىوانى شاعىرى بابەرزى كورد « شىخ سەلام »
 چاپ كەتەوھە جا بەو بۆنەوھە داوا لە كەسوكارو
 دۆستانى شىخ سەلامو ئەدىبوو نوسەرەرانو
 پۆشنىبىران دەكەين چ بەرھەمى (شىخ سەلام) بان لا
 ھەبە بۆمان بىتئىن ، تا ھەموو بەرھەمەكانى لەبەك
 بەرگدا كۆبەنەوھەو چايبان بگەين ، پىتچەكى سوپا
 سىيان دەكەين مەبەستىمان لەم كارە خزمەتى
 وشەي بىرۆزى كوردىيە .

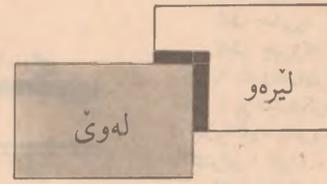
پروژەي ھاوسەر

سلىمانى - شەمامى ھەمدى

ھوشيار محمد عەزىز ھەفتان

رو بہ رو

لمبر ختری مندالہ کمان

چوار و مریزی سال ، سہ روزو مانگو سانموہ کونانی دیت ، سہرلموئی دست پندہ کاتوہ

نہ سال دموات سائیکی ہر وات ، دہی باشہ خوا تر دیت ، ہموو شتق تہواو کورہ بہ ہر پر دہ کرتوہ ، دہ بیت ، ہندئ شت گورہ دہین ، ہندئیک بچکولہو کورت دہنہو ، کچسی درڑای شہ نامہ کانی شار ہموو کو خویان ، پرژوہ کان تہواو دہین ، شہ قامیک قیرتاو دہ کرتیت ، دووان ہلدہ کھن ، ہمریکہ بسو خوی ناو رادہ کیشی و چالہ کانیان وکو خویان دہمیتتہوہ ، یا لیزردا بڑہ ستین جارتیکی تر باسی پرژوہی ناوہ کی سلیمان بکہین کہ ناگادارم ہندئ لو مندالان با لو ہراو ہمزو تماشا کورنی بازایتی شکانو و سہری بڑ ریکان کرتان ، پرژوہ کش لہو دہ بیت تہواو بو بیت ، بہ لام پر کردنہوی چالہ کان وک خویان ماونہ تہوہ ، لہ ہموو شویتیک نا ! تہنا ہموو کولانہ کان نہیت ؟! جارکیان پرسیارم کرد وتیان زستان و باران ریکل نادات ! وتمان با بہاریش ہرات با نیوی ہارنیشی

تہلہ فزیونی تہنیم و

شہوچرای ہونہری

پیش نہوی برساری ہونہری بران و نمائی نہ ہمرنامہ بہ بکین بہ پیوستی دہزانین کوا دہرہق بہ ہمرنامہی شہوچرای ہونہری ستایشی راستہ قینہو مات و ہرگرتی پر بہ پیشی خوی بدہنی کہ بہ ہمرنامہ کی پیشکوتو دادہ نریت لہوہدا تہلہ فزیونی تامیم . بہرامبر بہ ہونہر چونکہ لہ ریکای نہم بہرامبرہ کہ جیکای نلغہی پین گہباندنی چہماوہرو ہنہران بہ ہونہر مندانی کوردو ناسینی تہواوی شہخی خویان شستیک دبارو ناشکراشہ کہ نہم

چونکہ بہ راستی خوشکہ دلپاک لہ کارہ کی دا ہتہا پادہ بہ کی زور توانی جیکای خوی بکاتوہ لہ دلی ہموو ہنہریک چونکہ لہ ہمرنامہی زمانی کوردی نویتہریکی راستہ قینہو بو ہروہ ہا توانی لہم چہند سالہی رابووردودا خزمہتیکہ بی پاپانی ووشہی کوردی بکات ہشتیوہ کی پاکو خاویزو زمانیکہ باراو ساف کورہ لہ ہموو خلتیک . نہگہر چی ہتا کو ٹیستا لہ لای ٹیہوہ ہیچ سوپاس نامہ بہ کی بڑہوان نہکراوہ بہ لام وک چوبہ ناو دلی ہنہران نوزام کہ بیخوش حالو رزمہندی خویان دہر دہن بہرامبرہی چونکہ دوزینہوی بہرہی نہم خوشکہ ہنگاک ویکہ پیش خہر بسو و تہلہ فزیونی تہنیم .

رہشاد کاوانی

شقاوہ گوندی کاوانیان

بہداحموہ ہندئ کہ بیلا نووی مال بہ تابیہتی مالہ کانی روژہلات ، مہبسم لیزردا شافرتی خومانہ ، ہیچ بابہختیک ناداتہ جل و بہرکی ناومالہ بونموونہ ہندئ شافرتان ہف ٹیش ناو مالہ دہ کورنی نوشتیان لہ ہمر ، لہ پیتاری چہند تاقی کردنہوی بہ کی روژانہدا ، بڑمان دہرکوت کہ پیوستہ دوزلای ہموو شافرتیک چہند

جلی ٹیش کردن

دہستہ جلی سادہ سووی کراسی نووستن تہنا ہر تیا بیتت بڑ کاتی کاروباری بیچکہ لمانہ ہموو تیکرا دلنیا دہیت لہ لیدانی دہرگا بان ہاتنی میواتیکی ناکاو .

ھاوکاری

وہرہ حوسہلہت ہمینی

نچاہ رفیق حلی

نالو .. تہلہ فزہ کہ داخراہ بہن ، فرموو . (نہی نہوہ نیبہ نلہیتت .. ۳۵۵ ی و ہرگرتوہ) .. نمرہ چہند ؟ .. تہ نلہی چی ؟ من باسی .. نمرہ .. نمرہی دہرس نہکھم ، بہخوا نہو نمرہ ہی جہ نابت نہ فرمووی ٹیستا نماموہ بکلکو ہول بدہم بڑت بہیدا بکہم . (سہری ہلپری متی دی منیش بہ ہینٹی و سہرکزیہ و) ووتم : نمرہ ۳۵۵ بڑمان تہلہ فزہ کی دانار ووتی : نہو نمرہ نیبہ بکلکو نمرہ ۳۵۵ ہبہ . نہم بیستوہ قوندہری نمرہ ۳۵۵ ہبیت ! (جارتیکی کہ تہلہ فزہ کہ لہی ن لہ 'نورزدی' وورج لہی دا ..) (تہوزیع) نہکھن . بہن ، بہن ، فرموو .. بہسراچا ، باشہ تڑیش نبتت ناگاہکت لہ (میم) کورم ہبیتت .. وا بڑمان (۳۵) ی و ہرگرتوہ . ہر وورچہو خوی فری باشہ ، بہ سراجا

دباردہ کی ہرہ گہشی بزوتنہوی پڑشہیری ، ہردہوام ہونی نہر کزڑہ نہدہی بہ سوودانہ بہ کہ دہزگا پڑشہیریہ کان بہ مہبستی خزمہتی بزوتنہوہ کہ لہ شارہ کانددا دہیسا زین ..

ہن ، لہو کزڑہ نہدہی . یانہ ہلدہستن ، کہ ہلدہستن ، نہ باسی نہدہب دہکھن ، نہ باسی ناوہرکی کزڑ دہکھن ، بکلکو باسی خویان دہکھن ، باسی بازو ، باسی کارہ ساتی واکہ پیوہندی بہ ہیچ مہملہ بہ کہوہ نیہ .. ہن ہلدہستن ، بہ تونندی و دور لہ گیانی خوشوہستی دہدوتین ، بہلہ قازئ دہکھن ، سہرپوتہ لانی کزڑ دہکھن ، نہوہی دہزہا سز و نایزان ، لہسہر تہختی کزڑ بہچن دین .. ہشیانہ ہمان مہملہ لہ کزڑیکی تر دہر دہرئ .. ہن کہ لہو کزڑانہ دہدوتین ، ہتریش دہن .. تا لہ گومی لہ خوی باسی بوون دہکھن .. خوزگہ ، کاتی نہر کزڑہ خنجیلانہ تہرخان دہرگا بڑ دہرپنی ووشہی خوشہ ویستی ، لہو ہنچہرہ بہوش بڑ ہموو مہملہ کان دہجوو یین ویزدانی خومانہ دہحساندہوہ ..

شیرزاد

شیرزاد

تہنجامی چہند تاقی کردنہوہ بہ کی زانستیانہ دوویات کرا ، نہو نافرہ تانہی کہ لہ کاتی کھنچیدا وورزشوان بوون دوورن لہ نہخوشی شیرینجہی مہمکو منالہدان زانایان بہ شتیوہ کی کشتی بڑیان دہرکوت نہو نافرہ تانہی کہ تووشی نہم جزوہ نہخوشیانہ دہین نہو نافرہ تانہن کہ دوورن لہ وورزشوانی و لہ ہموو جزوہ چالاکہ کی دہروونی لہ ہروہا نہمش نہگہر یتہوہ سہر ہرمونانسی الاسترووجین کہ دہرکی گورہی ہبہ بڑ بہرہ سہندی نہم نہخوشیہ نالوزو پیسہ . نافرہ تانی وورزشوان ہمیشہ باریکو لہ شیان سوو کہ نہم دہیتتہ چاکترین ہوی بڑ نہوہی ہرمونانی الاسترووجین لہ لابان کہم بیتتہوہ . نافرہتو خیزان

باش ہترشہ کانی (بیت المقدس) لہ سہرہ تانی

سالی ۱۹۸۳ و گورہانہوی ہترشہ کانی عیراق لہ زوہ کانی نیران ، حکومتی نیران ہستی کرد نافرہ تانی نیران رازی نابن بہ داواکاریہ کانی خومہینی .

بڑ نمونہ نہو قسانہی رہفہنجانی لہ نوژی ہیندا لہ مزگہوتی تاراندا دہیکاتو نافرہ تانی خوی دہرہریت بہرامبر کہمبوونہوی خہلک پڑشتن بڑ بہرہ کانی چہنگ ، ہروہا گلہی لہ دایکانو زان دہرکد کہ لہ خزمہتی سہرہ تانی ہلدین .

لہ ہیک لہ و تارہ کانی دا وتی : دوو پڑ لہم وپیش لہ مالی ٹیمام خومہینی بووم کاتی لہ دہموجارہ نورانیہ کی ووربووموہ سہیرم کرد ماندوویونی پتوہ دبارہ ، پرسیارم لہ کرد : گورہم چ شتق نافرہ تانی کردوی ؟ نایا ہلہ بہ کمان کردوہ ؟

ٹیمام باش پندہ نگیہک ولامی داموہوتی : شہوی رابووردو راپورٹیکم لہ دائرہی خزمہتی سہرہ تانی پاسداروہ پین گہبشت ، کاتی خویندہموہ بڑم دہرکوت زمارہی پاکردو لہ خزمہتی سہرہ تانی و نوانہی چونہتہ بہرہ کانی کوشتار لہ مانگانہی دواپی دا گہبشتوہ ۲۰۰ ہزار جہنگاور ، کاتی نہم خویندہوہ زور نافرہ تانی بووم ، ہر لہ شہوداو لہ خوما ہاولی پاکو پین گہر (فاطمہ الزہراء) لہ سہر سنوری نیران و عیراق دا بینی نگریا (نہم ہر قسہی خومہینی بہوہ رفسہنجانی نہبگرتتہوہ) و تم گورہی نافرہ تانی بہہشت ، بڑچی پیروزمان ناکہیت و پیت بخہتہ سہر خاکی نیران ؟ ہاوتی پاکو پین گہر بہ چاوتیکی گلہیہوہ سہیری کردو وتی : « دیدہ نیتان ناکہم قسہستان لہگہل ناکہم نافرہ تانی چاویان پیم ناکہوئی نہگہر بیروایان نگورن » .

ہرچہندہ رفسہنجانی لہ و تارہ کانی دا دہرپنی باسی بینی دہری خست کہ تواناہی باشی نواندی ہبہ ، کاتی ناوی ہاوہ لہ پاکو پین گہرہ کہ (فاطمہ الزہراء) ی درودی خوی لہ سہر پین دہرہ بہکول دہگریا ، بہ لام نہم خوہ موہرہ کی و نہو خوانہی بہدوی لہودا نہیبینی کاری نہ کردہ سہر دیاردهی کشتانہوہ و پاکردن لای چہنگاورہ نیرانیہ کان لہ ہرہ کانی چہنگ .

ماوی نہم دوو سالہی دواپی بہوی زبادوونی زمارہی پاکردوہ کان لہ خزمہتی سہرہ تانی تہنگوہلہمی زور بہیدا بوو ، گرینگ ترینیشان سہرہ کونتی رژیہ بوو لہ ناردنی نہو کومہلہ گورہانہی بڑ بہرہ کانی نہناردن .

باش لیکولنہوہ لہگہل راکردوہ نیرانیہ کان لہ نیران دہرکوت زور بہیان بہ ہاندانی باولو دایکانہوہ بووہ ، کہ باوہریان بہ خوہ کی ٹیمام کہ رفسہنجانی بڑی گیتراوہ نہوہ نہبوہ .

باش دہرچوونی فہوای ہاوسہری کاتی

ہمژار

شیراز

نیران

کوشتن
یان بہ
سودان

(زواج المتعہ) لہ لایہن نایہتو اللہ خومہینیہوہ

نافرہت لہ پیساو دہوری گورہر نہنیتت لہ سہرپتچی کردنی رژیہ دا ، نہگہرہاتو و زمارہی نورانیہرانی خہاتی گہل نیران دزی رژیہ زمارہی پیساوان لہ زمارہی نافرہ تان پتر بوو ، نہم لہ نورانیہرانی نافرہ تان کہم ناکاتوہ ، پڑی نیران تارہ کو ٹیستا (۵) ہزار نافرہت لہگہل ۶۰ ہزار لہ نورانیہرانیان لہ سیدارہ داون ، لہ کاتیک دا رژیہ ۵۰۰ ہزار لہ نورانیہرانیان نارودوہتہ دوزخی چہنگوہ .

نورانیہرانی پڑی ہینی کہ ریکہوتی ہہشتی شوبات نہکات رژیہ سہووی لہ ہموو ریکہ کی دوستو نارودوست و ہرگرتوہ بڑ نہوی زور بکا لہ نافرہ تانی نیران ہینہ سہرہر کورو مٹرہ کانیانہوہ لپسراوانی رژیہ ناکاداری نہو ریکایانہ بکہن کہ بکوان بہ ہونہوہ بیان کرنو بیان نیران بڑ بہندیخانہ باخو بڑ بہرہ کانی چہنگ .

باش نہوی بڑیان دہرکوت کہ قسہو ہہرہوہ نواندی شاقوی لہ نوژی ہینی دا کار ناکانہ سہر نافرہتہ نیرانیہ کان ، خومہینی رژیہ ہینی ہاتو لہ و تارہ کانی دا وتی : « پیوستہ نافرہت ہنیریتت بڑ بہرہ کانی چہنگ » .

بہ لام نایا خومہینی لہ وژی ہینیہوہ بیرووی کزورہ دہرہری رژیہ نافرہت لہ کومل دا ؟ نایا عقید قہزانی برادہری کہ حمز نہکات نافرہتہ سہرہ تانہ کان لہ نزیکوہ بنو بہ جلی سہرہ تانیہوہ بیان ہنیتت کاری تہ کردوہ ؟

بہ پری قسہی سہرچاوہ باوہ پین کراوہ کان وا دہرہ کونیت ناردنی نافرہت بہرہری خومہینی کاتی دہرکرا کہ زانیاں زمارہی نافرہ تانی نیران لہ پیساوان زورترہ بہرژوہی ۷۰٪ واتہ ۷۰٪ نافرہت بہرامبر بہ ۳۰ پیساو نہم پڑیہیش پیش نہوی خومہینی ہیتتہ سہرہتخت ۵۱ نافرہت بہرامبر بہ ۴۹ پیساو بوو .

کہمبوونہوی زمارہی پیساوان بووہ ہوی بہیداوونی تہنگوہلہمی کوملہی گورہ گورہ ، گرنگ ترینیشان بہرہ لایو بلاوہوونہی (البقاء) ی نارہمی ، نہم بیچکہ لہ بلاوہوونہوی (البقاء) ی رہمی و ہاوسہری کاتی (زواج المتعہ) .

سہرچاوہ کی باوہ پین کراوی نیران لہ دوانیکی دا لہ سہر و تہ کی نہم دواپیہی خومہینی نہیت : تہنگوہلہمی بیوہنی چہنگ بہ کیکہ لہو تہنگوہلہمی گورہانہی روہرہووی رژیہ بووہتہوہ تا ٹیستا نہتوانوہ چارہ سہریکی بڑ بدوزتتہوہ . ہروہا سہرچاوہ کہ نہیت لہ سالی رابووردو دا دایرہی تاوانباری پولیسی نیران پای گہباند کہ دوو شانہ بڑ فراندنی بیوہنہ جوانو لارہ کان بڑ سوورباو ہندئ لہ ولاتانی کنداو ہبہ کہ مٹرہ کانیان لہ چہنگ دا ون بوون ، بڑ فرانشیان بان پیشکوش کردنیان بڑ نہو کہ سانہی نارہزوی

ہرہ ل ۱۱

شیراز

ہونہری
نوانند

ہونہری کوردیمان بہ تابیہتی لہ ہواری نواندن ، پیوستیکی گورہی ہبہ ہنافرہت ، زورہی جار نہل وک بوشاہی کی گورہ لہسہر شاقو جیکای دبارہ ، بگرہ وک تہگہرہ لنگری شاقوی و شاقو گہرہ کہ لار نہکا نہمش نہگہریتتہوہ بڑ نافرہ تان لہ شاقو !!

دورکوتنہوی نافرہ تانی لہم بہشہ گرنکی زبانی مرؤفاتیہ واتہ شاقو .. کہ بہ ہوی شاقوہ زور لہو دباریہ کوملہی دہرہ کوشندانہی کہ ہونہہ ہوی دواکوہنتی کومل ، لہ ناوتتہ بہ کی پین گہر دا پیشکش نہکرت ، دورکوتنہوی نافرہ تان لای من زورہی ہرہ زوری نہگرتتہوہ بڑ نہزانی نہو سہر کردنہ پین بیکردنہوی زانبارانہی ہندئ کس ، بہرامبر دہوری نافرہتو بہ ہشداری کردنی لہ چالاکہ ہونہری نواندن و رازانہ نہوہی شاقو ، پین گہر نہوی نہو بوشاہی کہلہ شاقو گہرہ کانداندا ہستی پین نہکھن شانہ ہشانی برا ہونہرہندہ کمان .. جیکای رژیہ کہلہم دواپیہ دا خوشکانی ہونہرہندہ ہوہری تواناوہ بہ ہشداری نواندن نہکھن گولی رازاویہی خویان بہ گہشاوی پیشکش نہکھن .. نہوہی پالی بیوہ نام بڑ نہم نووستہ ، نہو دورکوتنہوہ ہبوو کہ خوم کاشاقو دورخشتلہ ہوہ ماوہ بہ کی زور ، ہرچہندہ بہ شہیداہوہ ہر لہ منداپہوہ لہ ہونہرو نواندن پین ہش نہبووم ہشد ساریم کردوہ ، لہ چہند شاقوی کی کوردی دا ، دہورم ہینوہ ، بہ لام ہروہ کو ووتم بہداحموہ بہ ہوی چہند کہ سائیکورہ کہ نافرہ تان زور بہن نرہ تماشا نہکھن ، کہ نہیتتہ ہونہرہند ، نہوہ بوو نہختن لہو ہوارہی ہونہرہدا سستی و خو داخستن پیشاندا ، بہ لام سوپاس بڑ بزندان کہ توانیم سہر کہ سون بہدست ہینم و خوم بگرہوہ نہو ناخوشیانہ بخمہ ہشت گوئی و خوم گورج کہموہ لہمہیدانی کارکردن ، چونکہ ہیچ کوملہیک ناتوانیت پیش بکا سوت ، نہگہر نافرہت بہ شتیک نہیت لہگہل پیادا ہشداری ہموو ہوارہ کانی زان بکات .. ہونہری کوردیشان نہم پڑیہیستہ ہونہری نہمہ ، بہ ہشدار بوونمان نزیک خستہوہی خہلکہ لہ راستی بڑ پیشخستی کوملی کوردہواری .

خوشکان
ہونہرہند نازہنن حمہ کریم

گروگرفتی نووسینی وشه ساده :

له زنجیره ی چواره دم له گروگرفتی نووسینی پیتی (ه) و پیتی (ه) له وشه ساده داوین .
نورا له زنجیره به شدا له گروگرفته کانی تری وشه ساده دهوین :

۲ - وشه (ج) بۆ پرسیار بن ، یا بۆ چوون به کی بن ، به جیا له وشه پاشویه و بنوسری (کۆر) .

وشه (ج) له نووسینی کوردی دا ههتا ئیستا به دوو شیوه دیتراوه :

شبهوی (چه)

شبهوی (ج -)

بن گومان هه ره که بیان لاینگری تایهتی خوی هه بووه سووربووه ، له سه نووسینی به شتوه بهی که خوی به سه ندی کردوه ، یان به لایوه به سه ند بووه ..

له گه شتوه بهی که (چه) وه برگیر ، ده بنین له بیته نه بوونی (ج) او بیته بوونی (ه) پیکه ها تووه ..

له نووسینشدا شتوه (ه) بۆ سه (فتهجه) چه سیوه له خوتنده وه شدا هه به دهنگی (ه) گوذه کرئ .. له کاتیگدا سه دهنگی به دوو بیته نه بوونی (ج) دا دیت ، بزوتیکی فره کورته له دهنگی (ه) دووره ، بۆ به شتوه نووسینی وشه (ج) به (چه) هه له به وه سه ند نا کرئ ..

له گه شتوه دووه (ج) وه برگیر ، ده بنین ، له بیته نه بوونی (ج) له یوو خساردا پیکه ها تووه . به لام راسته به وه له دوو دهنگ پیکه ها تووه :

1 - دهنگی پیتی (ج) .

ب - نیچه بزوتینی بزۆ که ی تیری فره کورت ، که له نووسیندا دیار نیه چونکه نیچه بزوتینه کان له زمانی کوردی دا هیتتا نیگاریان بۆ سه ندراره ..

ههروه ها کۆری زایاریش له بندی (3 ، 4) ی ریتوه سه که دا ، بریاری له سه نه وه دا ، که نیگار بۆ نیچه بزوتینه کان له ناخاوتنی کوردی دا دانه زیت و به سه لیکه له هه شوتیکی وشه ها هان بخوتنرتیره . که وا ته :

نووسینی هم وشه به شتوه (چه) بنووسریت ، واستره له نووسینی به شتوه (چه) .

به لام نایا هم وشه به (ج) به ته نیا بنووسریت ، یان بلکینرتیت به وه وشانه وه که له پاشیه وه دین ..

له بهر نه وه که وشه که ههواره پیکه سه ره به خوی

زنجیره ی ریتوو

(ه)

به ره و ریتوو سیکی

یهک گرتوو

نوری عملی نهمین

دلج دایج ب کوفانه دلج دایج بکوفانه
ته گوهار ب گزینوه ته گوهار بگزینوه
{ - وشه (نم) نه گه وشه به یکی تری به دوادا هات ، له باره دا به سه کوه ده لکینرتین (کۆر) .

ناوه لئاوی (نم) ، یان (هف) نه گه به بن پاشیه ندی (ه) بوو ، هه وشه پیکه به دوادا هات پیکه وه ده لکینرتین :

1 - وینه بۆ ناره لئاوی (نم) :

بنووسه نهمرۆ
نهمشو نهمرۆ
نهمسال نهمسال
نهمبر نهمبر
نهملا نهملا

ب - وینه بۆ ناره لئاوی (هف) :

بنووسه نهفرۆ
نهفجا نهفجا
نهفبر نهفبر
نهفلا نهفلا

به لام نه گه ناره لئاوی (نم) یان (هف) پاشیه ندی (ه) یان به دوادا هات ناشیتت به وه وشانه وه بلکینرتیت که به دوایان دا دیت :

1 - وینه بۆ (نم ... ه) :

بنووسه نهم پیاوه
نهم نهمسه
نهم شیوه
نهم شه ره

ب - وینه بۆ (هف ... ه) :

بنووسه نهف سترانه
نهف سترانه

هه به ، ده شیتت به جیا بنووسریت و نه لکینرتیت به وه وشانه وه که له پاشیه وه دین . بۆ به له مه ولا ده بن :

بنووسین چ مانگی
ج جارئ چ جارئ
ج من چ من
ج پیاوی چ پیاوی
ج کهوی چ کهوی
ج کهس چ کهس
ج به فرئ چ به فرئ

3 - نامزای به یوه ندی (ل) و (ب) :

بۆ نم دوو نامزاه کۆری زایاری بریاری دا ، به جیا بنووسریت و نه لکینرتین به وه وشانه وه که له پاشیه وه دین .

1 - نامزای (ل) که به رانه به نامزای (له) به ، له دهنگی نه بوون و نیمچه بزوتین پیکه ها تووه . چونکه نیمچه بزوتینه که هیتتا نیگاری بۆ سه ندراره ، ده شیتت نه میش به شتوه وشه (ج) بنووسریت و نه لکینرتیت به وه وشه به وه که به دوای دا دیت ، بۆ به له مه ولا ده بیتت :

بنووسین ل سهر چیرۆکا
نه ل کونئ نه ل کونئ
ل نائف لیکهک سوارا
ل غه ربیب ل غه ربیب
ل مال نینه ل مال نینه

ب - نامزای (ب) که به رانه به نامزای (به) به ، له دهنگی نه بوون و نیمچه بزوتین پیکه ها تووه . دسان چونکه نیمچه بزوتینه که هیتتا نیگاری بۆ سه ندراره ، ده شیتت نه میش به شتوه وشه (ج) بنووسریت و نه لکینرتیت به وه وشه به وه که به دوای دا دیت ، بۆ به له مه ولا ده بیتت :

بنووسین ل سهر چیرۆکا
نه ل کونئ نه ل کونئ
ل نائف لیکهک سوارا
ل غه ربیب ل غه ربیب
ل مال نینه ل مال نینه

ب - نامزای (ب) که به رانه به نامزای (به) به ، له دهنگی نه بوون و نیمچه بزوتین پیکه ها تووه . دسان چونکه نیمچه بزوتینه که هیتتا نیگاری بۆ سه ندراره ، ده شیتت نه میش به شتوه وشه (ج) بنووسریت و نه لکینرتیت به وه وشه به وه که به دوای دا دیت ، بۆ به له مه ولا ده بیتت :

بنووسین ب دهستی من
ب تایهتی ب تایهتی

بنووسین ب دهستی من
ب تایهتی ب تایهتی

بنووسین ب دهستی من
ب تایهتی ب تایهتی

بنووسین ب دهستی من
ب تایهتی ب تایهتی

بنووسین ب دهستی من
ب تایهتی ب تایهتی

بنووسین ب دهستی من
ب تایهتی ب تایهتی

بنووسین ب دهستی من
ب تایهتی ب تایهتی

بنووسین ب دهستی من
ب تایهتی ب تایهتی

بنووسین ب دهستی من
ب تایهتی ب تایهتی

بنووسین ب دهستی من
ب تایهتی ب تایهتی

بنووسین ب دهستی من
ب تایهتی ب تایهتی

بنووسین ب دهستی من
ب تایهتی ب تایهتی

بنووسین ب دهستی من
ب تایهتی ب تایهتی

بنووسین ب دهستی من
ب تایهتی ب تایهتی

بنووسین ب دهستی من
ب تایهتی ب تایهتی

بنووسین ب دهستی من
ب تایهتی ب تایهتی

بنووسین ب دهستی من
ب تایهتی ب تایهتی

بنووسین ب دهستی من
ب تایهتی ب تایهتی

بنووسین ب دهستی من
ب تایهتی ب تایهتی

بنووسین ب دهستی من
ب تایهتی ب تایهتی

هه ره چهنه زمان له سه ره ده مینگی دیرینه وه ، وه هه به کی پته وه پته وندی کردو لیک که شیتن بهیدا بووه به تووان و به ره پشسه وه چوونی تیکرای هه به کانی تری ژبانی و ژبانه ی ناده مزاد وابهستوه گرتن دراوه ، به لام ته مینی زانستی زمانو لیکونیمونه کانی ، هیتنه دیرین و دیرئ خایه ند نیه بگره خۆشی ناگه به بیته دوو سه ده به لام له راستیدا ته او کهری زمانو نه ره که کانیتهی ..

خاوهی ده ستور و یاسای تایهتی خۆبه تی و چهن دین کۆرگه کۆری فراوانی له تیرو جیهاندا له سه ره کراوه چهن دین زانی بزورگی تیرو جیهانیش ناویان له م مه دانه به رینه دا به سه زاری ناشقانی زانستی زمانو لیکونیمونه کانیتهی هه ره له نیوان مانگی نیسان و کۆتایی سالی 1977 دا پتر له به نچاو هه شت کۆنگره له سه ره زمان و کیشوه لیکونیمونه کانی به ستراوه سه راپای جیهانی گرتوه هه ره له نه ره کراوه که نه دا و پۆژواو و پۆژه لانی نه وره پاره تا ده گاته پۆژه لانی ناوه راستو نووسنریالیو ژاپون (1) .

که نه مەش له خۆیدا به لگه ی فراوانی زمانو نه ره لیکونیمونه کانی که له سه ره زانستی زمان ده کرئین .

ناشکرا هه که دانای ده ستور و ریتوو سه نوین له بار بۆ چوونیته یاپه راندنو مه سه ره کردنی نه رکوه فه رمانه کانی زمان به شتوه به کی گشتی ، که سه ره به کی بنچینه یی چاک بوون بۆ له دایک بوونی زانستی زمان .

هه ره وه که بهیدا بوون و به کارهیتانی لیشارهت و هیتا له دروست کردنی ههواره ی زمان دا پۆلی کار به گریان بینی و زمانیان که بانه نم راده و ناسسته

پشکه و توهی ئیستا ، دهوری ده ستور و ریتو زمانی زمانیش له دامه زاردنو که سه کردنی زانستی زمان دا و تیرای هه ول بچ ووجانی لیکوران ، نکوولی لئ نا کرئ و ناخریته لاره په نگه نه ره سه نوین

فه یله سوونی گه وهی جیهانیش له م به اره دا ناوی له ریزی پشسه وه ی رابه ران دا بیتت به وهی که هه ول لیکتی بپایانی له شی کردنه وه وشه ی نا لۆزی

زمان دا داو ده ستور و ریتوو پیکه ی بۆ زمانه دانا . له سه ره ده م پۆژگاره شدا که شاری به سه ره

مه لبه ندو سه رچاوه ی رۆشنی زانست بوو ، که لئ له زانا عه ره به کان خۆیان به ده ستور و زمانه وه

خهریک ده کردو ناری (سیبویه) بیش له م مه دانه دا له به رایی نه زانایانه وه دیتت که سه ره گه رمی نه م بابه ته

بوونه هه ر پۆیه دوا به دوا ی (سیبویه) ، ابن درید و ابن جنی و ثعلبی و سیوطی و چهن دین تر ریتکه ی

له زۆریه ی ناوچه کانی پۆژه لاتی ناوه راستو دهورو به ریدای سه ری هه لداو بوو به ناینی په سمی نه ناوچه ، زانا عه ره به کان ده هان له تیکرای زمانی نه وه ته وانه یان ده کۆلیه وه که نیسلام بوو

بوون و به مەش پته وندی نیوان زمانی عه ره یی و زمانی نه وه ته وانه یان دباری ده کردو دووریش نیه له رووی مورفدات و زاواری زمانه وانه یه نا لۆگوری

زمانه وانی رووی نه دابچ و عه ره یی به واون نه وانیش به زمانی عه ره یی که لئ سوودیان نه که باندین که نه مەش به شیکه له پته ونده کومه لابه تی و نا بووری و

پۆشکیریه یی که له ریتی ناینی نیسلامه وه له نیوان نه وه ته وانه دا دروست بووه .

که واپوو نه وه هه وه له سه ره تایهانی باسه مان لئ کردن ، کاکله ی زانستی زمانیان پیکه هتا وه هه ر نه وانیش بوونه په نگه ریتو زانستی هیتنه

بهیدا بروف

زانستی

زمان

یوسف روف علی

نه و ریتزه ی (سیبویه) یان به نه داو دریتزه یانه به مه وادی لیکونیمونه له ده ستور و کانی زمانه دا .

زانا هینده کانییش ، له بهر نه وهی که زمانی فاسی له سه ره ده مه دا ، زمانی ناو په سمی نیسو

خه لکی بوو ، هه ولئ زۆریانه له پشناوی ده ستور دانانه بۆ زمانی فاسی دا و به مەش شتیکی تر بانه نابه سه ره خرواری لیکونیمونه ی زمانه .

له سه ره ده مه شدا ، که ناینی نیسلام له زۆریه ی ناوچه کانی پۆژه لاتی ناوه راستو

دهورو به ریدای سه ری هه لداو بوو به ناینی په سمی نه ناوچه ، زانا عه ره به کان ده هان له تیکرای زمانی نه وه ته وانه یان ده کۆلیه وه که نیسلام بوو

بوون و به مەش پته وندی نیوان زمانی عه ره یی و زمانی نه وه ته وانه یان دباری ده کردو دووریش نیه له رووی مورفدات و زاواری زمانه وانه یه نا لۆگوری

زمانه وانی رووی نه دابچ و عه ره یی به واون نه وانیش به زمانی عه ره یی که لئ سوودیان نه که باندین که نه مەش به شیکه له پته ونده کومه لابه تی و نا بووری و

پۆشکیریه یی که له ریتی ناینی نیسلامه وه له نیوان نه وه ته وانه دا دروست بووه .

که واپوو نه وه هه وه له سه ره تایهانی باسه مان لئ کردن ، کاکله ی زانستی زمانیان پیکه هتا وه هه ر نه وانیش بوونه په نگه ریتو زانستی هیتنه

له زۆریه ی ناوچه کانی پۆژه لاتی ناوه راستو دهورو به ریدای سه ری هه لداو بوو به ناینی په سمی نه ناوچه ، زانا عه ره به کان ده هان له تیکرای زمانی نه وه ته وانه یان ده کۆلیه وه که نیسلام بوو

بوون و به مەش پته وندی نیوان زمانی عه ره یی و زمانی نه وه ته وانه یان دباری ده کردو دووریش نیه له رووی مورفدات و زاواری زمانه وانه یه نا لۆگوری

به ربلو فراوان بۆ زمانو ساغ کردنه وه ی نا لۆزی و کیشوه به ره کانی .

که لکی زانستی لیکونیمونه ی زمان چیه ؟

ناشکرا به که نه م جیهان یان و به رینه ی نه مرۆ ئیته نیادا ده زین ، وه نه که نه یی که تانیستاش

مرۆ فابیه ی سه ره یی که چۆنیته یی داهه زاردنی سه رماوه ، هه زاران نه یی و به یانی وه مانی که نامیزگرتوه ، که دوور نیه به سه دان سالی تریش

مرۆ ف له وه پیدا بیتت سه ره له هه مووی ده رکاو و به شتوه به کی وه ها دیارده کانی تاووتوو بکا که هیچ

ته م وژو جیارایی (2) له سه ره نه مینیتت . دیراره نزیکتین نه یی له نیوان هه موویاندا نه م زوه به که

له سه ری ده زین . وه گومانیشی تیدانه که ناده مزاد چالاکترین دروست بووه که بتوانیت له دیارده و نه یی به کانی بکۆلیمونه وه زمانیش وه که گرتنرتین

په وشتی ناده مزاد چاکترین هۆی لیکونیمونه وه به دوا گه وانی نه و دیارده و نه یی یانه به (3) .

له میتزه سه که نه که هه ره زمانه وانه کان به ته نیا به لئو تیکرای زانایان هه ولئ نه ویه ان داوه که په ره

له سه ره ته م وژی زمان لابین و له په گه زو بنچینه یی زمان بکۆلیمونه و په سه رسیاری نه ویه ان هیتناوه ته

گۆرئ ، که نایا ده شیتت ره گه زی هه موو زمانی جیهان به کی بیتت ؟ نایا زمان له کوئ وه بهیدا بووه

چۆن بلاو پته وه ؟ چه ند زمان له جیهان دا هه به و نایا ده کرئ زمانیتت به تپه ره بوونی چه ند سه ده به که

بکۆرئ ؟ نه مچا په رسیوانه نایا پته وندی کومه ل به زمانو به گوران کاربه زمانه وانه کانه وه چیه ؟

له هه مووش گرتن نه ویه نایا گه هاتوو له بنچینه وه له سه روشت زمان گه شتین ده وتانین له

کیشهی فره زمانی رزگار بیین و زمانیتت دابه یین که سه ره سمی کومه لانی خه لک له سه راپای جیهان دا

لئ تری تری بکن ؟ یان گه هه موو زمانه کانی تیرو جیهان له بنچینه دا به ک بن ده وتانین - ریتو زیک نامیزی - بۆ وه رگتران بگره به ره ؟

نه مانه و ده بان په سه رسیارو وتو و پۆزی تری زمانه وانی مرۆقی به ره نه وه هان دا ، که هه ره هیچ

نه بیتت ، گه ره ته وانی وه لایم پراو پری تیکه رایی په سه ریه کان بدانه وه ، بۆ توانیت چه ند کیشه به کی لئ

ساغ بکاته وه و راده به که بۆ نه وه هه موو ته م وژو دابینتت که به ری ناسمانی زمان و زمان دانیان گرتوه .

چاکترین ریتو زیک پشپش بۆ چاره سه رکردنی نه م گروگرتنه ، دانای باسو ده ستور و زمانه ، تا شان به شانی مه سه له کانی تری ژبانی ناده مزاد

بروا و وه که چۆن نا بووری له سه ره تیرخان و سه رخان بنیات ده زئو له وئوه باسا نا بووریه کان داده مه زین

یان وه که چۆن بیرکاری پشت به کومه لئ یاسای چه سپاو ده به ستی که هه ندیکان شیاری گوران

نین وه هه ره که سه سه بچووه کانی به وه که نه وه ی به که وه یکه دوئه کا ، کۆمپیوترو نه قلی

نه لکرتوونی سیستمی گه وه یی زمیتری له سه ره دامه زراوه ناواش له بچووکترین (دانه ی زمانه وه) (4)

نا ده گاته وشو زاواو فره یزو په ستنه زمانتی زمانیان دامه زراند و به وهش سه رچاوه

فه ره نه نگیی قوولج له سه له کانی زمانیان پیکه هتا و پیکه یان بۆ چاره سه رکردنی کیشه کانی - زمان - وه که

هه ر دیارده به کی تری په وشتی مرۆف خوش کردو زمانیان به ره وه نه ئاسته یی که خۆی شانه یی

په وانه کرد . وانه کیشه وه نا لۆزی زمان و مورفداته کانی ، نه مچا رۆکی کار به ره و چوستنی

زمان و گۆرانکاری زمان له نه ته وه به که وه بۆ په کیکی دی و په پوه نه به کانی زمان به کومه له وه له هه موو

په ویه که وه وه [زمانو بیر - زمانو رۆشنیری - زمانو په گه زی مرۆ فابیه یی - زمانو ته من - زمانو

جیاواری کومه لابه یی - زمانو زیار] به هه موو ههواره به کی ریک و پیکه یی بۆ زمان دانا

له سه ره ئاستیکی مه نته قی و به پنی بیرو بۆ چوونی زانستنه یی ناده مزاد که پنی ده کورتیتت زانستی

زمان .

● گرتنرتین لیکونیمونه کانی زمان : 1 - سینتاکس : Syntax

زانستی ریتکشتن یان په ستسه سازی : له وشو دابهش بوون وشه به سه ره کردارو

ناوو په پیتا ده وئو و کاری هه ره که له سه ره گه سه سانه بۆ سه ره نه وانی تر دباری ده کاو

نه مچا له و باسایانه ش ده کۆلیمونه که بۆ وشه دانراون .

2 - ستایلیستیکس : Stylistics

به مانای ریتو دیت وانه شتوه و ریتو یی لیکونیمونه له دابلیکت و چیرۆکو هترواوه

په خشان و چیرۆکی شتوو و تار و نه مچا نه وه یانه ش دباری ده کات که له گۆرینی

دبالیکته کانی دا ده وورده یین .

3 - نیتیمۆلۆژی : Etymology

وانه په چه لکی وشه - شی کردنه وه و لیکونیمونه یی وشو گرتنه وه یی بۆ پاربردوی .

روتل 11

